№ 69

საქართველოს რესპუბლიკა

ფასი 50 კაპ.

ფულიფადი პირველი

მთავრობის მოამბე

ყოველდღიური გაზეთი

№ 69 შაბათი, 19 ოქტომბერი, 1918 წ. №69

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამ ნომერში ეძვსი გვერდია

მთავრობის მოამბე ყოველდღიური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებით)

„საქართველოს რესპუბლიკა“

ღირს ერთი თვით 10 მ., ცალკე ნომერი ყველგან 50 კაპ.
საჯაღლდებულო განცხადებანი დადგენილი ნიხრით, კერძო განცხადებანი შეთანხმებით.
გაზეთზე ხელის მოწერა მიიღება დილის 10—3 საათამდე.
(ბარონის ქუჩა № 6, ტელეფონი—1—82.

მე II-ე წელ. ვაჟთა და ქალთა გიმნაზია მე II-ე წელ.

ნ. გ. თევზაძის

უფლებიანი, ახალი ტიპის, 8 კლასის კურსი გაიკვლება 4 წელიწადში.
ძველი ს ქ., № 11.
თხოვნები მიიღება ყველა კლასებში. საგნების სწავლება რუსულად. ქართველებისთვის—საქართველოს ისტორია და დიალექტურა სავალდებულო საგნებია. მგალობლობა სავალოებლია. მოწაფეები მიიღებიან განურჩევლად ერუნვებისა და ხნისა მოწმობებით შესაფერ კლასებში, ვისაც მოწმობა არ აქვს—გამოცდით. მეუთე კლასში გამოუცდელად მიიღებიან ის პირნი, რომელებსაც გასოვებული აქვთ უმაღლეს დაწყებითი სასწავლებელი ან და სხვა შესაფერი კურსის სასწავლებელი. კანცელარია გაღებულია საღამოს 4—8 ს. გიმნაზია აძლევს მოწაფეებს უფასო სასწავლებლებს. ყოველდღიური შეგადინობა დაიწყო 2 ენკენისთვიდან.
1917/18 წელს გიმნაზიამ მოწაფეებს გასოვებები ბერგეულად.
50—43 გიმნაზიის გამგე ს. ნ. ფულგინი.

სახელმწიფო თეატრი.

ოპერის სეზონი 1918—19 წ. ნ. დ. ფეფიცის დირიქტორი.
შაბათს, 19 ოქტომბერს 1918 წ.

ოპერა 4 მოქმ. „ᲫᲘᲓᲝᲕᲙᲐ“ მუსიკა ჰალევისა.

მოქმედნი პირნი: შვაბბერგი, ზელინსკისა, კანშინი, მილანოვი, სბინინი, დემიანენკო, ეზროვი. დირიჟორი სტოლერმანი. დასაწყისი 8 საათზე. 20, დილას „ფაუსტი“, საღამოთი „რიგოლეტო“, 21 „აიდა“.
752 1—1

საქარხნო საწყობი ნ. ი. ბოზარჯიანცის სავაჭრო სახლისა

ა. ო. ისაიანცის

ვაჭრობა
სასახლის ქუჩა, № 1.
ამით აცხადებს, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე თამბაქოს ნაწარმოების გაყიდვა შეუძლიან ყველას თავისუფლად საქარხნო ფასებში.
895 2—2

საქართველოს რესპუბლიკის ხელოვნოვანი თეატრთან
არსებული ქართ. დრამატიული ხელოვნების

სტუდია.

სტუდიაში ასწავლიან ყველა საგნებს დრამ. ხელოვნებასთან დაკავშირებულს და აგრეთვე
რითმულ გიმნასტიკას ქაჯ. ალექსანდრეს სისტემით
მატინინონ ზალოცნანის ხელმძღვანელობით.
მიიღებიან ქალ-ვაჟნი 15 წლიდან 30 წლამდე. მსურველნი განცხადება უნდა შემოიტანონ სახელმწიფო თეატრში ყოველ დღე 11 საათ. 2 საათ. მიმდინარე თვის 25 რიცხვამდე.
718 4—4 სახელმწიფო თეატრის კომისარი ალ. წ ე ფ ო ნ ა ვ ა

კავკასიის პირველი სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო
კოოპერატიული ამხანაგობა

ამით აცხადებს, რომ ამა წლის ოქტომბრის 6, ამხანაგობის წევრთა საერთო კრებაზე შესდგა გამგეობის არჩევა და ამხანაგობის მოქმედების განხილვა. იმ პირთ, რომელთაც სურთ დამოკიდებულება იქონონ ამხანაგობასთან, სთხოვენ მიმართონ გამგეობას, რომელიც დროებით მოთავსებულია გრიბოედოვის ქუჩაზე, № 27. მიღება, გარდა უქმეებისა, დღის 12—2 საათამდე.
გამგეობა.

შეჯიბრების სამმართველო

ე. ხ. გირგიდოვის ვალის გადაუხდელობის გამო იწვევს, მის მოვალეებს მოვალეთა საერთო კრებაზე, რომელიც უნდა შესდგეს ნოემბრის 10, დღის 11 საათზე. შეჯიბრების სამმართველოს შენობაში—ქ. ტფილისში, ოლოს ქუჩა, № 9, ნაფიც ვექილი ა. გ. ანდრონიკაშვილის ჩანაზე. შეჯიბრების სამმართველოს ანგარიშის მოსასმენად, ე. ხ. გირგიდოვის თხოვნის გარეშეა და სხვა მიმდინარე საკითხები.
897 1-1

კაფე „ერთობა“

კაფე „ერთობა“, კაფე „ერთობა“,
რა საგულისხმო გასაგონია!
ამაზე იაფ ჯანსაღ სადილსა
ვერსად ვერ ჰპოვებთ არა მგონია.
ორ თავ სადილში, თავისი ჰურით,
თქვენ „ერთობაში“ შვიდ მანეთს მისცემთ.
და მადლიერი მორთმეულ კერძით
კაფე „ერთობას“ მუდამ პატივს სცემთ.
ქართულ კლუბის ქვეშ კაფე „ერთობას“
ვინ არ იპოვის, ვინ არ მიაგნებთ?
სადაც კი გინდათ დაგიგვიანდეთ
კაფე „ერთობის“ სადილს მიასწრებთ. 25—3 680.

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ

5 000 000 მან.
ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲡᲘᲢᲔᲢᲘᲡ
და
ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ ᲡᲐᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲗ.
ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ 100000 ᲛᲐᲜᲔᲗᲘᲐ
ბილეთები იყიდება ყველგან, სადაც კი გამოცხადებულია.

ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲘᲗ
ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ
თეანოვის ქ., რეგაზოვის შესახ. (ეუთხეში), № 7.
სახლი შეიცავს 6 დიდ ოთახს და 4 პატარას.

ᲔᲥᲘᲛᲘ Ი. Კ. ᲐᲒᲐᲙᲘᲫᲔᲚᲘᲐ

ᲨᲘᲜᲐᲒᲐᲜᲘ ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲐ.
განსაკუთრებით ავადმყოფობანი გულმკერდისა, ფილტვებისა, სასუნთქვისა, დილტვების ანკისა, გულისა და ჯირკვლებისა.
ამოცნობა (დიაგნოზი) და წამლობა ყოველ გვარი ქლენისა, სისხლნაკლულობისა ღა მალარიისა.
ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა საღამოს $4^1/_2$—6 საათამდე.
პეტრე დიდის ქუჩა № 26. ტელეფ. 5—86.
№ 719.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

ᲕᲔᲤᲮᲕᲐᲫᲔ

ტომსკის უნივერსიტეტის ვენერიულ კლინიკის ორდინატორად ნამყოფი ინახულებს ვენერიულ, კანთა, სიფილისით (ათაშანგი) და სქესობრივ უძლურებით ავადმყოფებს
დილის 8—11 და საღამოს 4—7 საათამდე.
მისამართი: ვარანცოვის ძეგლთან, რაზიეზდის ქუჩა, სახლი № 19.

ბ-ნ ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის მინისტრის ნებართვით
ქ. ფოთში, სავაჭრო ნავთ-სადგურის მმართველობასთან იხსნება

საზღვაოსნო კლასები

ახლო და შორს მანძილზედ მოსიარულე ზღვაოსანთა სასწავლებლების პროგრამით.
თხოვნა უნდა შეტანილ იქნას საქართველოს რესპუბლიკის ნავთ-სადგურის უფროსის სახელობაზე (სამოსწავლო განყოფილებაში). თხოვნის დართული უნდა ჰქონდეს: მოწმობანი წლოვანებისა და საჭალაჭი ანუ უმაღლეს პირველ-დაწყებით სასწავლებელში სწავლის დამთავრებისა, ან ამ სასწავლებელთა პროგრამის შესაფერ გამოცდისა. წლოვანება განსაზღვრული არ არის, მხოლოდ 17 წელზედ ახალგაზრდანი არ მიიღებიან. განხორციელდა იქვე საერთო საცხოვრებელ ბინის მოწყობა. სწავლის გარდასახადად 200 მან. დაწესებული. იმ პირთ, რომელნიც პირველ სწავლის წლის შემდეგ წარმატებით დამთავრებენ სწავლას ორ თვეს პრაქტიკულს მუშაობას აწარმოებენ საგანგებოდ სასწავლებლად მოწყობილ ორთოქლ-მავალ იალქნიან გემზედ და ამ ცეხნით გამოსაცდელს კომისიაში ეგზამენს გარდახდიდან, —ამა კომისიისაგან მიეცემათ მოწმობა მცირე მანძილის მესაჰაზეს (შტურმანისა) უფლება ეძლებათ გემის უფროსის (კაპიტანის) თანაშემწედ ყოფნისა ყოველ-გვარ გემზედ, ხოლო თუ ასეთის მოწმობით გემის უფროსის თანაშემწის მოვალეობა ალასრულეს 18 თვის განმავლობაში, მაშინ გამოუცდელად მიეცემათ მოწმობა მცირე მანძილის კაპიტანის წოდებისა, რომლითაც შეუძლიანთ იკისრონ ყოველ-გვარ გემის უფროსობა მცირე მანძილზედ. სწავლა იწყება პირველ ოქტომბრიდან.
600 1—1

ქართველ ექიმთა და ბუნების მეტყველთა საზოგადოებისა და ქუთაისის ექიმთა კავშირის

გაერთიანებული კრება დაიწყება 20 ოქტომბერს 1 საათზედ I ვაკთა გიმნაზიის შენობაში (შესასვლელი ოიზენის ქუჩიდან) კრების წესრიგია: 1) გაერთიანება და შეთანხმება ხსენებულ ორ საზოგადოებათა მოქმედებისა; 2) ქართული საექიმო და საბუნებისმეტყველო ტერმინოლოგია (მომხსენებელი ექ. თიკანაძე); 3) ქართველ ექიმთა ყრილობა 4) ქართველ ექიმთა სტატისტიკური ცნობანი რაოდენობის შესახებ (მომხსენებელი ა. დიასამიძე); 5) ქართული საექიმო და საბუნებისმეტყველო ტერნალის დაარსება; 6) ექიმთა ყრილობის მნიშვნელობა საერობო მედიცინის განვითარებისათვის (მომხსენებელი ექ. მაისურაძე).
ქუთაისიდგან ჩამოსულ ექიმთათვის ბინა მოწყობილი იქნება ზუბალაშვილის თავშესაფარში (სუდენი ქუჩა).
751 1—2

სახალხო განათლების სამინისტრო

ამით აცხადებს, რომ ტფილისის კერძო უფლებიანი სასწავლებლები ამ ბოლო დროს მეტად უმაგალითო განცხადებებს. ათასეულნენ გაზეთებში, ერთი ამბობს: „ვინც სასელმწიფო გიმნაზიებში ხუთებზე სწავლობს, იმას სწავლის ფულს ნახევარს დავაკლებთო“. მეორე უფრო წინდაუბედავად აცხადებს: „ის მოწაფე, ვინც ხუთ მოწაფეს მოგვიყვანს, უფასოთ იქნება მიღებულიო“. მესამე ჰპირდება მოწაფეებს რუსეთის სასწავლებლის უფლებებით აღჭურვას. განათლების სამინისტრო კატეგორიულად აცხადებს, რომ გიმნაზიის ხელმძღვანელთა ასეთი საქციელი მიუღებლად მიაჩნია და აფრთხილებს, ვისაც ეს შეეხება, რომ ასეთი მოქმედების ასალაგმავათ სასტიკი ზომები იქნება მიღებული.

სახალხო განათლების სამინისტრო

საქართველოში არსებული ვაჟთა და ქალთა საშუალო სასწავლებლების გამგეთა საყურადღებოთ ამით აცხადებს, რომ თანახმად მთავრობის დადგენილებისა, საქართველოს სამაზალო სკოლაში (პირველ ოთხ კლასში) არა ქართველთათვის სავალდებულოა სახელმწიფო (ქართული) ენის სწავლება (4 გაკვეთილი თვითოულ კლასში). ხოლო საქართველოს ისტორიისა (რომელიც ჯერ-ჯერობით რუსულად უნდა ისწავლებოდეს) 2, 3, 6, 7, 8 კლასებში ორი გაკვეთილი თვითოეულ კლასში. 732 1-1

ოფიციალური განყოფილება

ბრძანება

საქართველოს რესპუბლიკის შრომის სამინისტროსი.

11 ოქტომბერი, 1918 წ.

№ 12.

სამინისტროს მმართველი გოლდმანი დაბრუნდა ბორჯომიდან 5 ოქტომბერს და შეუდგა თავის მოვალეობის აღსრულებას, თანახმად მისი მოხსენებისა.

შრომის მინისტრის ამხანაგი გ. ერაძე.

ბრძანება

საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრისა.

17 ოქტომბერი, 1918 წ.

№ 35.

ჩაირიცხა იუსტიციის სამინისტროს უწყებაში და იგზავნება: ქოდელის უბნის სასამართლო გამომძიებლის თანამდებობის აღმასრულებლად იოსებ გრიგოლის ძე ტატიშვილი.

17 ოქტომბერი, 1918 წ.

№ 36.

განთავისუფლებულია: იუსტიციის სამინისტროში ჩარიცხული და ქოდელოს უბნის სასამართლო გამომძიებლის თანამდებობის აღმასრულებლად გაგზავნილი ვასილი ლუარსაბის ძე კორინთელი ხსენებულ თანამდებობის აღსრულებიდან.

იუსტიციის მინისტრი შ. ალექსი-მესხიშვილი.

ბრძანება

საქართველოს რესპუბლიკის მწყობ-მოქმედების მინისტრისა.

25 სექტემბერს, 1918 წ.

№ 78.

დანიშნულ იქმნენ. ხარკოვის უნივერსიტეტი სწავლა-დამთავრებული, ტფილისის კულტურ-ტეხნიკური სასწავლებელში გეოლოგიისა და ბუნების-მეტყველების მასწავლებელი ივანე ეფიმის ძე ხიოძე, მიწათ-მოქმედების მინისტრის რწმუნებულად შავი ზღვის სანაპირო ადგილებში და მასვე მიენდო გაგრის კლიმატიურ სადგურის და გაგრის მაზრის ყველა კულტურულ მამულის გამგეობა.

№ 79.

შტატს გარეშე დატოვებულ დასამსახურადგან განთავისუფლებულ იქმნენ: ტფილისის მოწათ-მოქმედების და სახელმწიფო ქონების სამმართველოს გაუქმების გამო ამა წლის 1 ოქტომბრიდგან.

1. სამმართველოს უფროსი ს. ვ. მაჩაბელი.
2. უფროსის თანაშემწე კანდურალოგი.
3. განსაკუთრებულ მინდობილებათა მოხელე ფუფალეი.
4. საქმის მწარმოებელი ტრეტიაკოვი.
5. საქმის მწარმოებლის უფროსი თანაშემწე სვიადიში.
6. საქმის მწარმოებლის უფროსი თანაშემწე სადოვსკი.
7. საქმის მწარმოებლის უმცროსი თანაშემწე ხოდკევი.
8. საქმის მწარმოებლის უმცროსი თანაშემწე დმიტრიევი.
9. საქმის მწარმოებლის უმცროსი თანაშემწე კუზნეცოვი.
10. საქმის მწარმოებლის უმცროსი თანაშემწე ალალაროვი.
11. საქმის მწარმოებლის უმცროსი თანაშემწე გრანინინი.
12. საქმის მწარმოებლის უმცროსი თანაშემწე ბეუთუზი.
13. ეკზეკუტორ-არხივარიუსი დუჩიძე.
14. მიწის მზომელი გარნნ.
15. მიწის მზომლის თანაშემწე ალავიძე.
16. მიწის მზომლის თანაშემწე ჩიტაძე.
17. კანცელარიის მოსამსახურე მარკარიანეცი.
18. „ „ მარკელოვი.
19. „ „ მაკაროვი.
20. „ „ კარახანოვი.
21. კანცელარიის მოსამსახურე ზროდლოვსკია.
22. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე ტრეტიაკოვი.
23. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე ვარაპაევი.
24. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე ტუკოვი.
25. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე კოტოვენი.
26. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე ლონგო.
27. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე მაჩაბელი.
28. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე კონგისერი.
29. შტატ გარეშე მოწვეული კანცელარიის მოსამსახურე კახაბერი.

26 ენკენისთვის, 1918 წ.

№ 80.

დათხოვნილ არიან თანამდებობიდგან: ტფილისის სასამართლო პალატის გამოჯანსის რეგისტრატორი ნიკოლაევი, ბელონინი და კალი სალიკვიდაციო დახმარების მიუღებლად, პირველი მათგანი თავისის თანამდებობის შეურულებლობისა და დანარჩენი ორი კანონით დაწესებულ ვადის განვალოლობაში სამსახურში გამოუცხადებლობის გამო.

დროებით დათხოვნილ იქმნა: ცენტრალურ სასოფელო-სამეურნეო ლაბორატორიის სექციონ [განყოფილების ასისტენტი ვ. ი ფორმანი 14 დღით, ამა წლის ენკენისთვის 23-დგან.

28 ენკენისთვე, 1918 წ.

№ 81.

დანიშნულ იქმნა: ბორჯომის მამულის ნაქვის ტყის მეურნეობის გამგე ს. გ. ვახხიშვილი-აწყურის ტყის მეურნეობის მეორეხარისხის გამგედ, ამა წლის 28 ენკენისთვიდგან.

დანიშნულ იქმნა: ტფილისის მიწათ მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამმართველოს საქმის მწარმოებელი ალექსანდრე იოსების ძე კლდიაშვილი საადგილ-მამულო მთავარ გამგეობის აგრარულ ცვლილებათა განყოფილების საქმის მწარმოებლად, ამა წლას 1 ოქტომბდიდგან.

მიწ.-მოქმედი მინისტრი ნ. ხომერიკი

არა ოფიციალური განყოფილება.

ტფილისი, 19 ოქტომბერი.

საერთაშორისო ომმა ეკონომიური ცხოვრება საგსებით აიფორიაქა. ერთი მხრივ სამხედრო მასალების დასაზღვევოთ აწყობილმა ქარხნებმა და მეორე მხრივ ომის მიერ საზღვრების დაკეტვამ და ეკონომიურმა ბლოკადამ ლაბორატორია ჩასცა ეკონომიურ ცხოვრებას.

ეუკეთესელი პირველ საჭიროების საგნები, მიუხედავთ იმისა, რომ მეომარი სახელმწიფონი თავიდანვე მოპარგებას შეუდგნენ, ძნელი საშოვარი შეიქნა, და იძულებულნი გახდნენ მომპირნეობით და თავდაჭერით დაეზოგათ იგი. ბარათების შემოღებას და ეკონომიურ ცხოვრების ორგანიზაციას დიდი ყურადღება მიექცა, მაგრამ არსებითად ამითი საქმე არ გამასწორებელი და საზღვარო კრიზისი გამატონდა.

ეკონომიური ცხოვრება თავის კალაპოტს მოსწყდა და მხოლოდ ზოგიერთ ახალმწიფოს ძალიერმა ორგანიზაციულმა ნიშმა შეძლო სავსებითი კატასტროფისაგან თავის დაღწევა. გერმანიამ, ინგლისმა და საფრანგეთმა შესძლეს თავისი სახელმწიფოებრივი უნარითა და ენერგიით ხრამს ასცდენოდენ. ეს შესძლო მხოლოდ გაგვითარებულმა და კაპიტალისტურათ გამმაბრძმედელმა სახელმწიფოებმა. ისეთი ჩამორჩენილი და ეკონომიურათ უულტურო, როგორც არის რუსეთი, პირველი დაეცა ეკონომიურ ბრძოლის ველზე და მიუხედავად დიდი დახმარებისა, რომელსაც ძალეგდენ მას მოკავშირენი, მაინც ეკონომიური კატასტროფის მსხვერპლი შეიქნა. ისედაც სუსტი, ომის პროცესში რუსეთი ეკონომიურათ სავსებით განადგურდა და ქაღალდის ფულის ნიადაგზე წაეყვა რევოლიუციონურმა პროცესსა და განსაკუთრებით ბალშევიკების დეკრეტებმა საბოლოოდ ბოლო მოუღეს რუსეთის ეკონომიურ ცხოვრებას და სახელმწიფოებრივი წარმოება—მრეწველობის მაგვარათ, რომლის განხორციელება მათ მიზნათ ჰქონდათ, წვრილ-ბურჟუაზიული განაწილება მოახდინეს და ამით ჯვარი დაუსვეს რუსეთის ეკონომიურ ცხოვრებას. სამოქალაქო ომის ქარ-ცეცხლში იბუგება ყველაფერი. და ამგვარად დღეს გაბარტყბეული და გაჩანაგებული რუსეთი ეკონომიურს აგონიას განიცდის.

საქართველო, ძველათ რუსეთის ორი გუბერნია, ცხადია ამ საერთო პროცესში მოჰყვა, რომელსაც რუსეთი განიცდიდა. მიუხედავთ იმისა, რომ ეს ორი გუბერნია ძლიერად მდიდარი იყო, პეტერბურგი მას საშუალებას არ აძლევდა ეკონომიურათ ფრთები გაეშალა და ჩვენ მუდამ მიჯაჭვული ვიყავით მოსკოვის ბამოსკვარეგიზე.

რასაკვირველია, რუსეთის სავსებით ეკონომიურ დაცემის შემდეგ, საქართველო აუტანელ მდგომარეობაში ჩავარდა და იმ დროს, როდესაც იგი დამოუკიდებელი შეიქნა, სრულ ეკონომიურ იზოლიციაში მოხდა. ისედაც სუსტი ჩვენი ვაჭრობა-მრეწველობა სრულიად შემოფარგლული და მოწყვეტილი შეიქნა. ფაბრიკა-ქარხნების სიმცირე და ნედლი მასალის დამუშავების შეუძლებლობა, ტრანსპორტის სისუსტე სწორედ საბედისწერო შეიქნა ჩვენი ეკონომიური განვითარებისათვის. თუ ამას დაუმატებთ იმ მაქსიმალიზმს, რომელიც დღეს მუშათა წრეებშია გამეფებული, ცხადი გახდება, თუ რაოდენ ძნელი და რთული დაბრკოლებებია, რომელიც მრეწველობამ უნდა გადალახოს და თავისუფალი გზა გაიხსნას. ამ სირთულე-სიმძიმის მიუხედავთ, ჩვენი მრეწველობა სცდილობს, რომ ზეზე წამოდგეს და ხერხებალი გაასწოროს. ამ მუშაობაში მასთან ერთად არის თავრობაც.

ყველასათვის უდავო და ცხადია, რომ ეკონომიური ცხოვრების აყვავება და მრეწველობის გაფურჩქნა საფეძველია, რომელზეც ხალხის კეთილდღეობა და კულტურული წარმატება მტკიცდება. მით უმეტეს ჩვენში, საქართველოში, სადაც ეკონომიური ცხოვრება ახლა იწყებს აღორძინებას, ახლა ეყრება მას საძირკველი. მით უმეტეს ჩვენში, სადაც დიდი ეკონომიური შესაძლებლობაა და ფართო ასპარეზი მიეცემა მრეწველობას. ეკონომიური ცხოვრების გაშლას, მის ზრდას და განვითარებას ჩვენი სახელმწიფოებრივი სიძლიერისათვის და უმთავრესათ ფინანსიურ მდგომარეობის გაუკეთესებისათვის უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს. ეს ყველამ კარგათ უწყის. ამიტომ, ცხადია, რომ ვაჭრობა-მრეწველობის განვითარებას ჩვენში მეტათ დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს. ცარიელი პროექტებით და ლამაზი ოცნებით მრეწველობა არსად არ აყვავებულა. საჭიროა საქმე და თუმც მისი განამდვილება ძნელია, მაგრამ მთელი უნარი და ენერგია უნდა დაიპიმოს და ეკონომიური საქმე უნდა განხორციელდეს. დიდათ დიდი შესაძლებლობა აქვს ჩვენს ეკონომიურ ცხოვრებას და არ შეიძლება, რომ მას სათანადო ყურადღებით არ მოეპყრას ყველა, ვინც დაინტერესებულია ჩვენი სახელმწიფოს განმტკიცებით და კეთილ დღეობით.

ჩვენ და ისინი

1. შესავალი.

მთელი შავრაზმული რუსული პრესა რუსეთში და აქაც დორპლ-მორეული ეპრძვის საქართველოს რესპუბლიკას.

არ არის ბორი, რომელსაც არ თითხნიდნენ და არ ავრცელებდნენ ჩვენი სამშობლოს დასამცირებლათ. არ არის ბრალდება, არ არის დანაშაული, რომელსაც არ უგონებდნენ ჩვენს ხალხს მისი დამოუკიდებლობის და თავისუფლების სამტროდ. არ არის ბოროტმოქმედება, რომელსაც სახელის გასატეხად არ აწერენენ ჩვენს დემოკრატიას სუფთადაღი კონტრრევოლიუციონერები და გაკოტრებული ჩინოვნიკები.

მეორე იცით სულ ხშირად ვისი „საბუთებით“ იკვებებიან, ვის იმოწმებენენ, ვის ჩვენებაზე ამყარებენ ეს გაბოლიგანებული ვაჭატონები თავის გულლვარძლიანობას და დამბრმავებელ შურს ჩვენი რესპუბლიკის მიმართ?

ესენი ბრძანდებიან ხშირად ჩვენივე რესპუბლიკის „მოქალაქენი“, რომელნიც გაიძეგული მოქმედებით და მატყუარობით ძირს უთხრიან მის სახელმწიფოებრივ არსებობას.

ესენი გაბლავან ჩვენგან სამშობლოს მიწა-წყალზე აღზრდილი უმადური, სინდის-გაყიდული ადამიანები, ბანდახანნ, ეშვიაკთად კი, მისივე, ვაი სირცხვილო!—შვილები, რომელნიც სისტემატიურ „დანოსებს“ სწერენ თავის დედა-სამშობლოზე, რომელნიც ჩვენს ხალხს, მის რესპუბლიკას, მის მეთაურებს აბეზღებენ სხვების წინაშე, ვითომ ჩვენ განუკითხველნი ვიყოთ, ველავდეთ, ეჩაგრავდეთ, ვდევნიდეთ, ვლანძღავდეთ ყველას, ვინც ქართველი არ არის, ვისაც ქართული გვარი და სახელი არა აქვს.

ესენია ის გოშია-გოშპარა ლიტერატურული ნაძირალობა, რომელიც გვიბილწავს ყოველივე სიწმინდეს, გვირყვნის რესპუბლიკას და თავისუფლებას, რომელსაც აკაკის არ იყოს, ვინც გაიძოლის, მისი მინაურია და ვისაც გულში ჩვენ საენებლად შბამი ჩაუსხამს, გველი ჩაუსვენებია.

მერე რას გვერჩიან? რა დავაშავეთ? ვის რა ვირი მოვპარეთ? სიკეთისთვის რატომ ასე შავად, ორპირად და მუხანათურად გვიხდიან? ხომ აშკარა ტყუილია, ხომ ჩიჰპარავენ, ხომ ავაზაკობენ, როცა თავის მოსყიდულ და დაინტერესებულ კალამს აწერინებენ ვითომ საერთოდ რუსობას, სომხობას და სხ. ეს ფალდნიდეთ, ვსტანჯავდეთ, ვკლავდეთ, ვამშევდეთ!

სთქვენ, სთქვენ ნიოპანხდილად ამ პატიოსნებმა და მათ შორის უსირცხვილო, სახეშეწლილმა ლევან ყიფიანისთანა აღმა მხვნელ, დალმა მფარცხველმა ტურნალისტებმა—ვის ვკლავთ, ვინ შევურაცხყავეთ, ვის ვდევნით, ვინ დაეტანჯეთ სახელდობრ, რომ აფხნანი ჯორიკანთა გამომშიერდეს და ჰროგრესიულ საზოგადოებრივობის სამარცხვინო ბოძზე გაეკონ მისი მთხზეული კაკუნები.

ეგებ ქორდ-ბაკაცებს და შანტაჟისტ-სპეკულიანტებს რომ არ ვაძლევთ თავისუფლად მოქმედების ნებას, კონტრ-რევოლიუციონერებს რომ არ ვანებივრებთ, ის ჭგონიან საერთოდ არა-ქართველი მოსახლეობის შეურაცხყოფა და დევნა-შევიწროება?

თუ ეს ასეა, დაგვილოცნია მათთვის ეს სასიქადულო ხელობა—შავრაზმელ-ქურდთა მოსარჩლეობა!

აი ასეთი ლიტერატურული სპეკულიანტები, ჩვენი თავისუფლებით გაალიგებული, საქართველოს რესპუბლიკას უწუნებენ წყობილებას და კეთილშობილებას. სწორედ ისინი გვეცილებიან ამ ნიადაგზე, ვისი ნაგუშინდლარი მოღვაწეობა და დღეის საქმე უტიფარობასა და ბორტოქმედებაზეა აგებული, ვისაც მაკბეტის თქმის არ იყოს, დიდი ოკეანე ვინდზორის სასახლის მთელი საპნით ვერ ჩამორეცხავს ვილუროობის, მზაკვრობის და კონტრ-რევოლიუციის უსირცხვილობის მუწარეს.

რაოდენ უცნაურ დროში ვცხოვრობთ, ყოველივე უკუღმაა აბრუნებული; ნაბიუროკრატალი პატიოსნებას სჩეშობს და სხვათა სისხლის მწოველი სამართლეს გვეფიცება. თუმცა ასეთ ვიპატიოსნებზედ არის ნათქვამი, რომ „კაცის გული, დაფარული, ბნელი არის და უძირო და მიტომაც მისი ქკეკვი როდი უნდა გიიკვირო“ მაინცადა მაინც.

ა—ნი.

„საქართველოს რესპუბლიკის უფლებრივი მდგომარეობა“*)

პროფ. ლისტი.

(თარგმანი გერმანულიდან)

I. საქართველოს საერთაშორისო ომის დაწყებამდე.

შეიძლება ბევრს ზედმეტად ეჩვენოს ღეს, როდესაც საერთაშორისო ომმა თითქოს შესწყვიტა წარსულთან ყოველივე დამოკიდებულება და სრულებით ახალი მდგომარეობა დაამყარა, საქართველოს ძველ ისტორიასა და მის რუსეთთან დამოკიდებულების შესახებ ლაპარაკი.

მაგრამ ერთი თვალის გადაგლება ამ წარსულზე დაგვანახვებს, რომ საქართველოს მიერ ეხლანან მოპოვებული დამოუკიდებლობა აღდგენაა იმ უფლების, რომელიც რუსეთმა უხეში ძალის შემწეობით და ხელშეკრულების დარღვევით მოსპო.

ამ წერილში მე ვსარგებლობ იმ ცნობებით, რომელიც მოყვანილია ანონიმ აგტორის წიგნში „საქართველო და საერთაშორისო ომი“ და მ. წერეთლის შესანიშნავ შრომაში „საქართველოს უფლებანი“—1917 (გამომცემლ. „ახალი აღმოსავლეთი“).

მეთვრამეტე საუკუნის მიწურულში საქარ-

*) პროფ. ლისტის წერილი, რომელიც ჩვენ აქ მოგვაყავს სრულად გამოგიდა ბერლინში ბარიამბისეთვში ცალკე წიგნაკად „ბონ, ოდესაც საქართველოს დამოუკიდებლობა ჯერ კიდევ არ იყო მიღებული.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თველო შესდგებოდა ორ სამეფოსა და რამოდენიმე სამთავროებისაგან (აღმოსავლეთ საქართველოში იყო ქართლ-კახეთის სამეფო, ხოლო დასავლეთ საქართველოში იმერეთის სამეფო და სამთავროები: სამეგრელო, გურია, აფხაზეთი და სვანეთი). საქართველოს ჩამოთვლილი ნაწილები, რასაკვირველია, პატარა და სუსტნი იყვნენ, ძლიერ მეზობელ ფეოდალურ სახელმწიფოების სპარსეთისა და ოსმალეთისაგან განადგურების მუდმივ შიშში, მაგრამ თავიუფფალნი და დამოუკიდებელნი.

ეროვნულ თავისუფლების დასაცავად საქართველომ მე-18-ტე საუკუნის ოთხმოციან წლებიდან თავი შეიფარა რუსეთს. აღმოსავლეთ საქართველომ ამ გზით უფრო ადრე გადადგა ნაბიჯი.

ამ აქტს საფუძველათ დაედვა ის ხელშეკრულება, რომელიც მეფე ერეკლესა და ეკატერინე II შორის მოხდა 24 ივლისს (ძვ. სტ.) 1783 წ. (დაბეჭდილია მ. წერეთლის შრომაში, გვ. 3). დასავლეთ საქართველოს ხელშეკრულებათა შორის ყველაზე უფრო დიდმნიშვნელოვანი ხელშეკრულება იყო იმერეთის მეფე სოლომონ მე-II-სა და ალექსანდრე I შორის დადებული. ყველა ამ ხელშეკრულებათ მფარველობითი ხასიათი აქვს. ისინი სცნობენ რუსეთის გამგებლობას, მის სუვერენობას, საქართველოს აყენებენ მასთან ვასალურ დამოკიდებულებაში და ვალდებულად ხდიან მას იარაღით ხელში დაიბმაროს რუსეთს გარეშე მტრის წინააღმდეგ; მაგრამ შინაურ ცხოვრებაში ამ ხელშეკრულებათა მიხედვით, საქართველოს თვითმართველობა, როგორც მოქალაქობრივი, ისე ეკლესიური ხელუხლებელი რჩება.

მაგრამ მალე რუსეთის პროტექტორატი საქართველოზე უშფალო სახელმწიფოებრივ ბატონობათ გადაიქცა. პირველად ეს ბატონობა ჯერ კიდევ მეთვრამეტე საუკუნეში აღმოსავლეთ საქართველოში შემოიჭრა.

რადგან პაველ I-სა და ერეკლე II მემკვიდრეს, გიორგი მე-XII-ს შორის მოლაპარაკებამ მიზანს ვერ მიაღწია, რუსეთის იმპერატორმა პაველ პირველის (მანიფესტი. 18 იანვარი 1801 წ.) და ალექსანდრე პირველის (12 სექტემბერი 1801 წ.) ბრძანებით აღმოსავლეთ საქართველო გამოცხადებულ იქნა, როგორც ნაწილი რუსეთის იმპერიისა.

ასეთივე ბედი ეწვია საქართველოს სხვა ნაწილებსაც. ყველგან, სადაც კი ქართველმა ხალხმა წინააღმდეგობა გაუწია რუსეთის მის მისწრაფებებში, ის ულმობელად ჩაქრობილ იქნა, ხელშეკრულების ძალით. საქართველოსათვის მინდებული ავტონომია გაუქმებულად ცნობილი და ამგვარად რუსეთის გამგებლობა ქართველ ხალხის ცხოვრების ყოველ დარგში ოფიციალურად შემოღებული.

1914 წელს საქართველოს სხვა და სხვა ნაწილები რუსეთის გუბერნიებს წარმოადგენდნენ.

ამგვარ მდგომარეობის უფლებრივ შეხედულების შესახებ შეიძლება სხვა და სხვა აზრის გამოთქმა.

ყველაზე შორს მიდიან ქართველი ნაციონალისტები, რომელნიც რუსეთის მიერ 1783, 1804 და სხვ. დარღვეულ ხელშეკრულებათ საქართველოსათვისაც კი არსებულად თვლიან, 1783 წლის საქართველოს უფლებრივ მდგომარეობაზე უთითებენ და მას სრულებით დამოუკიდებელ, ს

ფერელი მონური ლაქეცებით და აბსოლუტური უნებებით. მათ ისევ დაელესპარაკეს ეკეკეში. სხნის, საბჭოველეს ჰავა ხელს „უწყობს მათ“.

გერმანული პრესა

ის პრესა, რომელიც „ბუნ“ ალაბამატულ გუნებაზე იყო და იარიალს ყოარ-ერთ მსოფლიოს აყრიებდა, ის პრესა, რომელიც „ბუნ“ გერმანიის მიერ მსოფლიოზე ბატონობის განმტკიცებას ქადაგებდა და იმპერიალისტთა სულის ჩამდგმელი იყო, დღეს „ბან“ ისევ ის ეგ და „ბუნ“ ორ გერმანიის პოლიტიკას ხოტბას ასხამდა, დღეს მას იუწუნებს. ბრიტის და ბუფარეტის ხაზმა გერმანიის პოლიტიკა მათ თვალში შარავანდედთან შეპოსა (დღეს კი მას ტალოზზი ეჭრიან. ასე დამარცხდა „ბულზეიან“ იმპერიალისტებს. „ბ. ბერნგარდი, რომელიც სიხარულით ცას ეწყოდა ბრესტის გამო, დღეს „Voss. Zeit.“-ში სწერს:

„ინგლისისა და მის მოკავშირეთა სურვილი ზავის ჩამოვარდნის შესახებ, მხოლოდ მაშინ იქნება შესრულებული, თუ ჩვენ მიუდგომლათ და ბარკეეფით ძირითად ცვლილებებს შეეტანთ ჩვენს უკანასკნელ შემცდარ პოლიტიკაში. დღეს ყველასთვის ცხადია, რომ ბრესტის ზავმ ჩვენთვის არა ვეფარი პოლიტიკური სარგებლობა არაა-ქვს. ეკეკეარეა ისიც, რომ დამატებითი ხელშეკულებანი არ უფეკოფილებენ სსეეებული ზავის პოლიტიკურ შედეგებს. ბარდა ამისა, ყველანი ერეფოდებინან, რომ ბუკარესტის ზავი მოახლეა ბრესტისა. თუ ოროეე ამ ზავის ხელშეკულებანი განხილულ იქნა მსოფლიო კონფერენციაზე იმ მიზნით, რომ გამოიყენონ ისინი კომპენსაციის ობიექტებათ, ეს იმის მოთმაკვალეკელი იქნება, რომ გერმანია ოფიციალურათ აღიარებს იმგვარ-სის, მიერ უმაღლეს მაკანონის როლის შესრულებას ევროპაში. ეს იმის უდრის, რომ ინგლისი გამოდის არა მარტო საფრანგეთის ბატონ-პატრონოთ, არამედ ლამობს რუსეთსა და გერმანია სახელმწიფოებზე გაბატონებას.

თავის სამეფო პროგრამის შემუშავების ბოლოს ოეიხტაგის უმეტესობამ, თუ მას შესწევს უნარი და გამიეფდამა პროგრამის შესუბამებისა, უნდა გამოაცხადოს თავისი დამოკიდებულება ძირითად პროგლემასთან“.

გერმანიის იმპერიალისტები ჯადოწყაროში მოგზეკვდენ და ბოლოს იძულებული გახდენ თავისი პოზიციები დემოკრატიისათვის დაეთმოთ, და დემოკრატია, ეფიქრობთ, თვით გაუღებენ დღეს საქმეს და გერმანიის ხალხს აიცდენს იმ უბედურებას, რომელსაც ძველი მთავრობის მოღეაწეობა უქადდა.

***

გაზეთ „ეიეკსკაია ბისლის“ 2 ოქტობრის ნომერში მოთავსებულია: გერმანულ გაზეთ „ბერლინერ ტაგებლატიდან“ გადმობეჭდილი ბ. ჰანს ფოსტის წერილი. წერილი ეხება ბოლშევიკებს.

როგორც ვიცით, რუსეთში ანუ სოვდეპიაში ბოლშევიკებმა სამხედელი ტერორი გაამეფეს. გაუსამართლებლათ დახვრეტა და ძლეტა ჩვეულებრივი მოვლენაა. ეს ფაქტია, მაგრამ ამას ბოლშევიკები უარყოფენ და „კონტრრევოლუციონერთა“, პორიკანოობას აბრალებენ. მაგრამ მიეფეშვნოთ „ბერლინერ ტაგებლატის“ მოსკოვში მყოფ სპეციალურ კორესპონდენტს, რომელსაც ვინმესკენ მიკრძავს ვერ დავაბრალებთ. ბ. ჰანს ფოსტი სწერს:

„ის, რაც ახლა აქ ხდება (მოსკოვში) ჰირდაპირ აუტანელია უბრალო ჰუმანურ გრძნობათა თვალსაზრისითაც კი. ყოველდღეკ ცნობები მკვლელობაზე, რომელიც ათასობით ხდება. ბრალდება ახალი დაპატიმრება, ათი ათასობით ტანჯვა ციხეები.

გაგონებდათ „ამები კარაბუზეკი“-დან მიტიას მოთხრობა, რომელიც ვეებერა მონადირის ძალლების მიერ ბავშვის სასიკვდილო დეგნას. ეხება ამბობს, რომ არაეთარი სამედამო ნეტარება არ შეიძლება გადამართლოთ, თუ კი ერთი ისეთი ფაქტიც შესაძლებელია. არაეთარი საუკეთო მეფეობა სოციალიზმისა, რაც უნდა ლამაზათ სასავდეს მას, ვერ დაფარავს ამ დღეების ბაშინელებას. საშინელების სახლიდან, „ლიეგბანეკანე“, რომელსაც ეწოდება „არაჩეკეზერი ეკომისია“, ძოლამის საშინელი ამბები. რამდენათ უფრო ადვილია, ბრძოლაში სიკვდილი, თუნდაც ავანტიკი ხდეთ ეკალეთ ბოკეკ, ვინემ აქ ტყოფ ხალხის საშინელი ბედი, რომელიც თვალებში შესჩერებია ულმოელ და ხმირ სიკვდილს. მიპკეკეკ ტანეეი ლანგარეტაკ, როგორც ეს ხდებოდა ქაკობრიობის ისტორიის ეკეეულ ხანაში, იმ დროს, რომელსაც ვეკეკ-ნობთ, ჩვენ ეკეკ გავცილდით. დასავლეთის მემარცხენე სოციალ-დემოკრატებმა რომ იცოდეს, თუ რა ხდება აქ, მათ რომ იცოდენ, რომ ბოლშევიკების პოლიტიკას სოციალიზმთან და მარქსის მოძღვრებასთან არავითარი საერთო არა აქვს, ისინი, მე დარწმუნებული ვარ, აშკარათ გამოვიდოდენ ამგვარ საქმეებს წუნაღმდეგ“.

ასეთი არის ბ. ფოსტის დასასიათება. და ეფიქრობთ, რომ ეს დასასათება სავსებით სინამდვილეს შეეფერება. არაფერთი არ შეიძლება გაამართლებულ იქნეს ის ჯოჯოხეთი, რომელიც ვითომდა სოციალიზმის ბულის-თვის, ბოლშევიკებმა დაამყარეს რუსეთში. ეს სოციალიზმისთვის ბრძოლა კი არა, ესაა ყოველგვარი ქვეშა ინსტიტუტების გამეფება და საშინელი ადამიანური სიმხეცის გაბატონება.

კავკასიაა გერმანიის სიმეტრატორი დეკლარაციის წარმოადგენელ ვენერალ ფონ-კრეზის განცხადება.

(წერილი რიგ. მიმართ)

უმორჩილესად ვოხოვთ მოგვეთ შეძლება თქვენ პატივცემულ გაზეთის საშუალებით ოფიციალურად უარეყო ის ცრუ ხმები, რომლებიც ამ ეამად გავრცელებულია მავნე პირებისაგან საქართველოდან გერმანიაში საკონლის ვატანის შესახებ; განსაკუთრებით კი სურსათის შესახებ. ამ ხმების გამავრცელებელნი ალბად გინგეკ არიან ამბობენ იმის შესახებ, რომ გერმანიას საქართველოსთვის შემოაქეს ხორბალი, რასაც საქართველო ამ ეამად მეტად საჭიროებს. ეს ფაქტიც ნათელმყოფს იმ ფალ ხმებს, ვითომ გერმანიას გაკონლეს საქართველოდან მარცვლეულობა. გერმანიის ორგანოებმა მხოლოდ ცოტარდენი ხორბალი იყოდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მოწყეულ გერმანიის ჯარის საჭიროებისათვის. გერმანიის ჯარისათვის სურსათის დიდი ნაწილი მოდის ევროპიდან.

ივნისის უკანასკნელ რიცხვიდან 15 ოქტომბრამდე, ანალი სტელით, გერმანიის დელეგაციის საქართველოში ყოფნის დროს, ნაყიდია საქართველოში და გატანილი ფოთით გერმანიაში: 31,000 ტონი ბავი ქვა, 66,7 ტ. სპილენძი, 360 ტ. მატყელი, 45 ტ. ჩვარულობა, 40,350 ცალი ცხვრის ტყავი, 340 ც. ოეხინის სალტე, 1201 ც. ავტომობილის სახურავი, 178 ც. ავტომობილის კომერები. სამაგიეროდ 31½ თვის განმავლობაში შემოტანილ იქნა უკრაინიდან 1950 ტონი (ტონნ ოდრის 61 ფუთს) ხორბალი, რომელიც მეკვეთილი იყო გერმანიის დელეგაციის მიერ ადრეძოდ საქართველოს საჭიროებისთვის.

გერმანიიდან საქართველოსთვის საჭირო საგნები იქნება: შემოტანილი, მაგრამ ჯერ-ჯერობით ეს შეჩერებული ამის გამო, რომ გერმანია ოთოეეიმე ფლის ეგზავლობაში არა თუ მარტო თავის საჭიროებას, არამედ თავის მოკავშირეებსაც კი აწვდიდა საჭირო საგნებს.

„ამრიგად შენახული საგნები გამოიოლა, საქართველოსთვის საჭირო საგნები ხელიხლად უნდა მომზადდეს, მაგრამ ამისათვის საჭიროა დრო.

გენერალი ფონ-კრესი.

ნაწყვეტი რუსეთის სინამდვილედან

I

ყოველგვარ შესაძლებლობათა ქვეყანა— რუსეთი ლდეს დაგლეჯილ-დაფლეთილი საშინელ სურათებს იძლევა: ბალშევიზმი, ვით სამეშმა, გადაბეკა და გაანადგურა მთელი ქვეყანა. სიხლლის ნაკადულები ჩქეფს. სიმდიდრე პარტახდება. სამოქალაქო ომის ქარცეცხლში იეუმბება ყველაფერი კარგი.. ადამიანობამ დაჭკარგა თავისი ღირებულება. ღირსება და პატიესცემა მისი სრულიად ბრარად ოქცა. ფეხქვეშ გაითელა მოქალაქეობრივი მოვალეობის შეგნება და ადგილი დაეთმო ძალადობას. უპირატესობა მიეცა ძალმომრეობას. მხოლოდ ტყეია აგებს პასუხს ყველაფერს, ტყვიით და ძალით იზომება ყოველივე.

საღეა თავისუფლება, ძმობა-ერთობა და სიყვარული! მხოლოდ ტაკეილი მოგონება და დარჩა მოქალაქის გულში!

მათ, ვინც ხალხს გაბედნიერებას დაპპირდა, მათ, ვინც ლამაზი სიტყვებით ხალხს კეთილსაყოფათ, სრა-სასახლეებში და წოთელი კოჭკები დაფუძრობატა, მათ, ვინც ალეთქვა მშვიდობიანობა, მიწა და თავისუფლება,—მიესცეს ხალხს მხოლოდ... სიკვდილი.

სიკვდილის ცელი დაუზოგველად მუშაობს და სიკვდილ თავისი ფოთები ყოფილ რუსეთისთვის გადაუფარეებია.

როგორი საშინელებაა! როგორი ჯოჯოხეთი დღეს რუსეთი, ანუ სწორედ რომ ესთქვათ ბოლშევიკური რუსეთი— სოვდეპია!.

აქ სადაც ოქროპარ ტროცკის სიტყვით, სოციალიზმი მყარდება, იქ ხმლოდ სისხლის ტბებია ((სისხლის ორთქლით იღებება ღრუბლები და ცა.

რა უბედურება, რა სიმახინჯე არის ლდეს იქ გამეფებული!

ნაციარ-ტეტა აედინა ძველს. ეს პირველადვე მოხდა. ეს უნდა მომხდარიყო.

მაგრამ განადგურდა ხალხიც.

მოიისპო დემოკრატიის ძეოეზე აეებული (დემოკრატიული სისხლით შეკრულ-შეკავშირებული დემოკრატიული რუსეთის შენობა. ტალახიანი ფეხებით გადაიარეს დემოკრატიულ ორგანიზაციებზე. ჩაანგრიეს იგი და ძალმომრეობითი სისტემა გაადგილეთს. ეს იყოთ ნა ნამდვილეა, რომელიც ბრმასაც დანახავენს (აგრძნობინებს მის სიიალანტე სიმახინჯეს.

დიკრეტებით გაუფსპენძლენენ რუსეთის დემოკრატიას და დიკრეტებით ბოლოურვეს სოციალიზმის დამყარება ანარქო-ბოლშევიკებმა, და ეს ბაშინ, როდესაც გონიერი ადამიანი, დაუბრმავებელი მოქალაქე, რომელსაც მეცნიერებენ, ოიტის ოდენა ისტორიული ალლო მანიც აქვს, ამეკარ უტოპიურ ნაბიჯებს არ გადასდგამდა. და რადგან დეკრეტები ცხოვრების მსგელობას ირსებითად ეწინააღმდეგებოდა, ხალხს უმრავლესობის ნებისყოფას არ ეთანხმებოდა, ცხადია, იგი ძალით უნდა გაეტარებიათ და განეხორციელებიათ. იწყება ჯერ დაღსრულებული ბრძოლა ბალშეკიზმსა და დემოკრატიას შორის, სამოქალაქო ომი დღის ლოზუნგად გახდა და სამოქალაქო ომს შეეფარა ყოველივე.

ანარქიის ტალღებით ამოტივტივებული, ანარქიის „უგარეთი“ თავეტყვეკებული მასსა ყოველივეს მოსპობას შეეფდა და „ბურეუაზიასთან ბრძოლის“ სახელით კულტურას ეკვეთა.

მოქალაქეობრივი შეგნება გაჭქონა. ადამიანობა დაიკარგა და მხეკობამ დაიპირა მისი ადგილი. ნანგრევების ქვეშ მოჰყვა ყველა თავისუფლება და ტერორის სიმძიმის ქვეშ აკვნილდა დემოკრატია. წითელი ტერორი დღეს ერთადერთი მეჩნეული და მიღებული პატივ-ცემული ზომაა ბალშევიზმის ბანაკში. ციხე-საპატიმროები ამოქმედდა. გაცოცხლდა ტაგანკა და ბუტირკა. გაცოცხლდა კრეტი და ჰეტოკაკოლოეკა! ხერეტენ ხალხს უმოწყალოდ, ხვრეტენ დაუზოგველად. ეკრეკ წოდებული „ჩრეზვიჩაიკა“ დაუდგრომლად მუშაობს და თავის მარწუხებში დაეჭირათ სისხლს ანაზეკნენს.

შური, ტრობა, უნდობლობა,—განმტკიცებული. აკანყება, იარაღის აღლარუნება და ხვრეტა —ჩვეულებრივ მოვლენათა გადაქცეული.

ომი სწარმოეს თითოეულ გუბერნიაში, თითოეულ მაზრაში და თითოეულ სოფელში. სოფელი სოფლისაგან თხრილებით დამორეებული. ქალაქი, ქალაქს მოწყვეტილია და ტყვიის მფრქვეველების ტუჩებით ერთმანეთს დაპირისპირებია.

ჩრდილოეთიდან მოდის „ინგლის-საფრანგეთის ჯარი. ცეცხლითა და მახვილით მოიწეეს ეს ყოფილ. ოეკავშირე რუსეთის ტერიტორიაზე. არმოსავლეთში იაპონია თარეშობს. ურალთან და ციმბირ ჩეხო-სლოვაკთა რაზმები თავზე ხელაღებულად იბრძვიან. მთელი ეს მხარე სისხლის მორეეში სეეურავს. იხრობა! რამდენი რაზმი, რამდენი ჯგუფი არ იბრძვის!? დაიფარა რუსეთი მით და ამ არეულ ბრძოლაში იტანჯება, იკლიტება ხალხი. ისეთი ძლიერი სიტყვა არაა, რომლითაც შეიძლებოდეს ამ ჯოჯოხეთის და საშინელების დასასიათება. მოიისპო, გაჩანაგდა, გაპარტახდა, განადგურდა ყველაფერი. მაგალითები? ფაქტები? მაგალითი და ფაქტია მთელი რუსეთი, მთელი სოფდენა.

როგორია და რას გვეუბნება ჩვენ ეს მაგალითები და ფაქტები. ამაზე შემდეგ.

მ. მოძეკელი.

ფოსტა-ტელეგრაფის გაერთვნება.

ყველამ ვიცით, რომ ძველი რუსეთის ბატონობის დროს თავისუფლად არაეის ალაპარაკებდნენ საამბოხო ენაზე. ქართულად ალრგათ ვეღარ ვანგარიშობთ, ვეღარ ესაზრობთ, ქართულად თავისუფლად ვეარფერი გამოგვითქვამს და ორ ქართულ სიტყვას მესაფ-მეოთხეს რუსულს ეურთავთ.

ეხლა კი, როდესაც საქართველო თავისუფალ რესპუბლიკად აარის გამოცხადებული და მაშასადამე ჩვენი თავის მოგალა-პატრონობა მხოლოდ და მხოლოდ ჩვენგ საზრუნაეა, ეხლა-მეთქი ყველას ფართო ასპარეზი ეძლევა თავისუფალ მუშაობისა საამბოხოლოს სასარგებლოდ იმ დროაში, რომელსაც ეგეომსახურება. სხვათაშორის არე ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურენი უნდა იყენენ. უნრდებერად ეზრუნველნი, ცარა ჩვენზე სხვა ზრუნვა და ზედაზეველნი. ყველამ ეხლა ვიმეუშაოთ, სანამ ლონე შეგვწევს.

ეთ, გამოცხადდა ფოსტა-ტელ. გაერთვნება, მაგრამ გაეროვნება ნმას კი არა ჰქვია. რომ მოსამსახურენი ქართველები იყვნენ; ეს არ კმარა; საჭიროა, რომ ამ ქართველ მოსამსახურეებს ქართული ენა გამოაბან, ქართული წერა-კითხვა ასწავლონ, რომ ყოველი ფოსტ.-ტელ. უწყებაში საქმე წარიდა ქართულ ენაზე აწარმოონ. რასაკვირველია, ყველა ეს ბალე გაკეთდება; ყველას დრო უნდა და ბეჯითობა.

ამასთან ძნელია, ძალიან ძნელი საქმის და სახელების გადაგვარება და გადაკეთება. და შეჩვეული ენის გადარჩენა, მაგრამ უნდა ეკადალთ, რომ ყველა ეს უეჭველად ვსძლიოთ.

ბევრს ეურნა როგორდაც ეწოთირება ზოგიერთა სპეციალურ სახელების ქართულად გამოთქმა, უნდა შეეეჩვიოთ.

ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთათვის უწინარეს ყოვლისა სამართა ტერმინების შემუშავება ქართულს ენაზე. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ამ შემთხეევაში პროვინციელნი მეტს შემეწეობას ალმოუჩენენ ამ საქმეს, რადგან პროვინციაში ისე არ არის შერეული ქართული ენა, როგორც აქ.

პირადად ჩვენც ვეეკადეთ ამის შესახებ და ამ მოყვანილი ტერმინები შეგიმეშვაეე, მხოლოდ საჭიროა, რომ ვისაც რა აქვს შემუშავებული თავისი ნამუშავარი ან გაგზეთში დასტამბოს და ან ფოსტა-ტელ. ოლქში გაგზავნოს.

როგორც ნიმეშებს: აქ მოვიყვან ფოსტის შემდეგს ტერმინებს:

საპრავოდღტელნი ადრეს—თანამდეეი მისამართი.

ტისკი . . .	მეუბრუეე.
ოტტისნიტე . . .	დამეუბრუეეთ.
ოტტისნუტ . . .	დამეუბრუეეკ.
პრიიმ ი ვიდაჩა . . .	ალეკ-გაკეკ. ან მიღეკ-მიკეკ.
დენეეენი პერეკოდ . . .	ფფულსაგზავნი.
პერეპისკა . . .	მიმოწერეკ.
შტემპელ. კლეიმო . . .	დაღი.
შტეკპალეეეტ, კლეიმიტ . . .	დადაღეკ.
პეკრეეოზკა პოსტ პო ელეტზნიმ დოროგამ . . .	ოკინის გზით ფოსტა-ს მიმოზრეკ.
დო ვოსტრებოვანია . . .	მოკითხვამდის.
ოტკრიტოე პისმო . . .	ღია წერილი.
კვიტანციია . . .	ბარათი.
ოოსპისკა . . .	ხელწერილი.
სტრახოვანია . . .	დაზღეეული.
ზაკაზნია . . .	დაკეკეთილი.
დოსსლოჩნია . . .	დასაღეეენი.

ეკვედომლენიე ო პოლუენინი, ანუ ობრატნაია ოოსპისკა . . . ჩაბარების საბუთი.

ოოსპისკანე ი ტკარაკელნია—განაგზავნის მოძღვნა.

დოპლოტნოო შტემპელ .	გადასახადთა ღაღი.
პოჩტალიონსკაია სუმკა .	მეფოსტის ამბი.
პოჩტალიონ . . .	მეფოსტე.
პისმონოსეეე . . .	წერილის მტარეელი
ედკია ვეშჩისტკა . . .	მიერნელი ნივთიერებანი.
ისპუსკანე ვლაგი . . .	ეონეკ.
პოსილკა ისპუსკაეტ ვლაგუ	—ამანათი ეონეკს.
ობოლოოჩკა . . .	კანი.
პოდავატელ . . .	ჩამბარებელი.
ოტპრავიტელ . . .	გამგზავნელი.
პოლუჩატელ ან ადრესატ .	მიმღები.
მესტნეე . . .	ადგილობრივი.
ინოგოროდნეე . . .	სხვაგეეული.
ადრეს . . .	მისამართი.
ეოზვრატუ ნე პოდლეეეტ .	დაუბრუნებლივ.
ლგოტნაია . . .	შეღავათიანი.

ჩვენ აქ მოვიყვანეთ ზოგიერთი სიტყვები, მხოლოდ არის ისეთი სიტყვები, რომლებიც სხვა უწყებებშიაც იხმარებიან, მაგალითად: „სუტოჩნიე დოროოსტვიე, კამანდიროოოკა, კამანდიროოოჩნია, ეზოდიაშნი, ან ისხოდიაშნი ჟურნალი, უზლოვი პუნკტ“ და მრავალი ამგვარი სიტყვები, რომლებიც, უნდა შეეეშვიდეს სხვა და სხვა უწყებათაგან შემდგარ კომისიასგან, რომ ყველამ ერთ ენაზე იყოინოს მიმოწერა.

როდესაც ყველა ეს შემუშავდება, შეიეე ყველა დაწყებულებას დაეგზავნება სახელმძღვანელოთ და ამით დადად ხელი შეეწყობა უწყებათა გაერთვნებას,

მ. ანჯაფარიძე.

იოარ-ბულანლოს მუსულმანთა (საბაჯაეკო-ბიოარბი-ფვინდის ქართველთა ეოარის დადგენილ ხელშეკრულებანი.

ბ ა ქ ა ო

1918 წლის ენკენისთვის 15-ს ლდესა შესდგა შეერთებული კრება ს. საგარეჯოს და ს. ბეიოარ-ფვინდის ქართველთა ერთის ბრიგი და ირარ-ბულანლოს მუსულმანთა წარმომადგენლებისა მეორეს ბრთი, ტფილისის გუბერნიის კომისარის შ. მაღლაკელიძის თავმჯდომარეობით და სიღნაოს მაზრის კომისარის, ტფილისის მაზრის კომისარის თანაშემეწეს და სართიჭალის რაიონის კომისარის თანადასწრებით. ირარ-ბულანლოს, საგარეჯოს და

National Library of Georgia

გორგი-ფშინდის შემდეგ პირთა წარმომადგენლობით: აღა-ალი-ედჯო-ყარამან ოღლის, აბუბარ მოლა ფილერდიოღლის, ბაღჩალი მემედ-ოღლის, მაშები მასულ ალაზ ოღლის, იბრაგიმ ადჯარა ალუბარ ოღლის, კოტე ქვლიგაძის, ნიკა ხოხობოვის, ეფრემ გოდერძოვის, იოსებ კველიშვილის, ტიტიკო ჭიაბრიშვილის და შაქრო ბაბუნაიძის, — გამოსარკვევად იმ ზარალის, რომელიც იქნა მიყენებული ქართველ-თათართა ურთიერთ შორის 1-ს მარიამობისთვედან 1917 წ. ბადიაურის ბრძოლამდე 1918 წ. რაც შეეხება იმ ზარალს, რომელიც მიყენებული იქნნა ქართველების მიერ თათრებისადმი ბადიაურის ბრძოლის დროს, თანაზმად ბადიაურში დადებული ურთიერთშორის პირობისა, განიხილოს მაშინ დანიშნული კომისიამ.

კრებაზე განხილულ იქნნა მუხლობრივ ორივე მოპირდაპირის, როგორც ქართველთა ისე თათართა დაკარგული საქონლის სიები. ტ დებულ იქნნა ურთიერთ შორის შემდეგი პირობა: „ის დაკარგული საქონელი, რომელსაც მოწმე არ უწარს და რომლის შესახებ მოდავეს მხრივ დაიფიცავს მოპირდაპირის მიერ არჩეული სამი პირი, მიეცეს“ იქნნეს.

განხილულ სიებში თათართა წარმომადგენლების სია მოხსნილ იქნნა ჯერ-ჯერობით, რადგანაც მათმა წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ისინი დაკარგულ საქონელში ბრალს ვერავის სდებენ.

ქართველთა სიებიდან მიღებულ იქნნას გადასახდელათ ის საქონელიც, რომლის წასხმაც დამტკიცდა კრებაზე ფაქტიურად მოწმებით თუ სხვა და სხვა საბუთებით.

საქონელში მართალია მხარემ უნდა მიიღოს საქონელი, მხოლოდ თუ საქონელი რაიმე მიზეზით ვერ მიიღო დაზარალებულმა, მაშინ საქონლის ბადალად ფული უნდა მიიღოს ცხენში 150 მანეთი, ტანა (ზაქი—) 250 მანეთი, ძროხა—1000 მან. ცხენი 1000 მანეთი, ხარი 1000 მანეთი, კამეჩი 1000 მანეთი, ხანჯალი 30 მანეთი, ქამარი 5 მანეთი, ყაბალახი 100 მანეთი, შინელი 100 მანეთი, უნაგირი 80 მანეთი და შალვარი 60 მანეთი. ხოლო უკეთუ ამ ფასებში არ იქნნა საშოვარი საქონელი, მაშინ ადმინისტრაცია თავის შეხედულებით უმატებს ფასს.

ყველა ამ მუხლების და პირობების დაუფლებელი ასრულება მიენდოთ ტფილისის და სიღნაღის მაზრის კომისრებს.

ხელს აწერენ: ტფილისის გუბერნიის კომისარი, ტფილისის და სიღნაღის მაზრის კომისრები, ს. საგარეჯოს, გიორგი-ფშინდის და ირო-მუღანლოს წარმომადგენლები.

პირობის წერილი:

1918 წელს ენკენისთვის 16-სა დღესა ჩვენ ამისა ქვემორე ხელის მომწერლები სიღნაღის მაზრის ირო-მუღანლოს საზოგადოების წარმომადგენელნი, თანახმად იმ სიისა, რომელიც იქნნა შემოშავებული დღეის რიცხვიდან ჩვენ და ქართველ წარმომადგენელებთან ერთად ს. საგარეჯოს ტფილისის გუბერნიის კომისარის თავმჯდომარეობთან, ვალდებულნი ვართ გადავიხადოთ ორი კვირის განმავლობაში როგორც მიღებული კომისიის მიერ ისე ის საქონელი, რომელიც დამტკიცდება ფიცის ქვეშ აგრეთვე თანახმად ურთიერთის შორის შეთანხმებისა, ხოლო ის საქონელი, რომელიც ფაქტიურად ჯერ-ჯერობით ვერ იქნნა დამტკიცებული მოპარულათ და შემდეგ დამტკიცებება დამკარგავის მხრივ ესეც ჩვენ მიერ იქნნას დაკმაყოფილებული, რომლის გამოჩენვა მიეწოს სარაიონო კომისრებს.

ამასთანავე საქონელი, რომელიც იმყოფება ქართველების ხელში უბრუნდებათ ირო-მუღანლელებს.

ხელს აწერენ: მასმალი-შარიფ - ოღლი, ალი-ჯეიფან-ოღლი, მასული - ილიანი-ოღლი, ბახჩალი მამად-ოღლი; მათ მაგიერ ხელს აწერს აგალი-ჰაჯი-ყარამან-ოღლი.

ხელ-წერილი.

1) 1918 წელს 17 სექტემბერს ჩვენ ქვემორე ამისა ხელის მოწერილებმა სიღნაღის მაზრის ირო-მუღანლოს წარმომადგენლებმა კომისარმა აგალი-ჰაჯი ყარამან-ოღლიმ, აბუბარ-მოლა-ფირვერდი-ოღლიმ, მამადი ყასუმ-ალიაზ-ოღლიმ მივიღეთ სოფ. საგარეჯოს წარმომადგენლებისაგან ას ოცდა სამი (123) სული მსხვილ-ფეხა საქონელი (პირუტყვი), რომლებიც გარეკილი ჰყავდა ჩვენგან საგარეჯოს საზოგადოებას.

მას შინა საკუთარს ხელს ვაწერთ: მასმალი-ალიზ-ოღლი, მის მაგიერ და თვის მაგიერ აგალი-ჰაჯი-ყარამან-ოღლი.

(თათრულათ ხელს აწერ ფირვერდი-ოღლი).

ხელ-წერილი.

1918 წელს 19 სექტემბერს ქვემორე ხელის მომწერმა ირო-მუღანლოს საზოგადოების წარმომადგენლმა აბბარ მოლა ფირვერდი-ოღლიმ მივიღე ხუთი სული მსხვილ-ფეხა საქონელი. (ხელს აწერს თათრულად.)

აგრარულ საკითხთა კრებაზე.

პარლამენტის აგრარულ კომისიის უკანასკნელს სხდომაზე განხილულ იქნა მიწათ-მოქმედების სამინისტროს კანონ-პროექტი იმ კერძო ტყეების ეკსპლოატაციის შესახებ, რომელნიც, თანახმად 1917 წლის 16 დეკემბრის დეკრეტისა, სახელმწიფოს გამგებლობაში გადავიდა.

სამინისტროს კანონ-პროექტი შეიდი მუხლისაგან შესდგებოდა. კომისიამ ერთი მუხლი სრულიად გამოსტოვა და ზოგიერთში ხმოლოდ ცვლილება შეიტანა.

სახელდობრ მე 6-ე მუხლში ფრიად საყურადღებო ცვლილება იქნა შეტანილი.

სამინისტროს თავის კანონ-პროექტში მოხსენებული ჰქონდა, თუ ვინაიცობაა ეს ტყეები კერძო პირებზე გაიცემა, უპირატესობა მისცემოდა ყოფილ ტყის პატრონს. კომისიამ ამ მუხლს დაუმატა ის, რომ უპირატესობა ამ შემთხვევაში ჯერ უნდა მიეცეს ადგილობრივ მიწის მუშათა ამხანაგობებს, ხოლო შემდეგ ტყის ყოფილ პატრონს.

ამ ჩამატებამ ცხარე კამათი გამოიწვია კომისიის წევრთა შორის. ასეთი ცვლილების შეტანის მოწინააღმდეგენი ამ აზრს ატარებდნენ, რომ შეუძლებელია იმის გამორკვევა, თუ ვინ უკეთ დაამშვენებს ტყეს: რომელიმე მიწის მუშათა ამხანაგობა, თუ თვით ტყის ყოფილი პატრონი.

კომისიამ ბოლოს კანონ-პროექტი შემდეგი რედაქციით მიიღო:

1. ყველა ტყე, რომლებიც ეკუთვნოდა კერძო მესაკუთრეთ საქართველოს ტერიტორიაზე, ითვლება სახელმწიფო საკუთრებად 1917 წ. 16 დეკემბრიდან. 2. გაუქმდეს 1917 წ. 16 დეკემბრიდან ყველა პირობები, შეკრული ყოფილ მესაკუთრეთა მიერ შესახებ ტყის ექსპლოატაციისა, იჯარით გაცემისა ან ხე-ტყის მოჭრისა. 3. 1917 წ. 16 დეკემბრამდე ტყეებში მოჭრილი ხე და ზემოხსენებულ ვადამდე დამზადებული ტყის მასალა შეუძლიანთ გაიტანონ ტყეებიდან ყოფილ მესაკუთრეთ, ანუ ვისაც ეს უფლება გადასცეს, იქმენ კვირის განმავლობაში დღიდან ამ კანონის მიღებისა საქართველოს პარლამენტის მიერ, ხოლო აღნიშნულ ვადის შემდეგ ტყეებში დარჩენილი ტყის მასალა ითვლება სახელმწიფოს საკუთრებად.

შენიშვნა: ტყეების ყოფილ მესაკუთრეთა, ანუ მოიჯარადრეთა მიერ გამზადებულ ტყის მასალის რაოდენობას აღნუსხავს მიწათ-მოქმედების მინისტრი განსაკუთრებულ ინსტრუქციით.

4. ტყეებში გამართული შენრმბანი, რკინისა და ჰაერში გამართული გზები, ხე-ტყის ჩამოსაწვები მოწყობილობანი, ღარები, ქარხნები და სხვა ყოველგვარი გამართულება ხე-ტყის ექსპლოატაციისა, მოჭრისა და დამუშავებისა, შეიძლება ჩამოერთვას მათ მესაკუთრეთ საფასურის მიცემით 1918 წლის 17 მარტის კანონში აღნიშნულ წესით. 5. თუ ისეთი ტყეები, სადაც გამართულია რომელიმე წარმოება, სახერხავი ქარხანა, რკინის გზა, ხე-ტყის ჩამოსაზიდავი მოწყობილობა, ღარები და სხ. კერძო პირებზე გაიცემა, სხვა ყოველ გვარ თანასწორ პირობებში, უპირატესობა უნდა მიეცეს ადგილობრივ მიწის მუშათა ამხანაგობას, ხოლო შემდეგ წარმოების ყოფილ პატრონს, რომელმაც გამართა ზემოხსენებული მოწყობილობანი. 6. ეს კანონი ძალაში შედის დღიდან ნაი საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებისა.

დეპეშები.

ოვი.

ბერლინი, ოქტომ. 17, სამხედრო ცნობა, დასაველის ფრონტი. კრონპრინც-რუპრეხტის ლაშქარი. მტერი ძლიერ შეტევებს აწარმოებდა ჯოოლაპმეთან ტორახეტთან და ინცელ მიუსტერთან. ის ყველგან მოეგერეთ. ქალაქ დედენოს კიდეე უშენენ. ბევრი ფრანგი დაიღუპა. გერმანელ კრონ-პრინცის ლაშქარი, მდ. ენნე ზოგგერ. საარტილერიო ბრძოლაა. ენნეც და ეირეზეც მტერი დამარცხდა.

ჰაუვიეის ლაშქარი. შემპინიოლთან და ლონდრთან ამერიკელების შემოტევა მოვიგერეთ და ეს ადგილები ჩვენ დავარჩინეთ, მაასთან მტერმა ვერ გიმპარჯვა.

სტამბული, ოქტ. 17 ყველა ფრონტებზე მდგომარეობა უცვლელია.

ბერლინი, ოქტომბ. 17 ლე-ვაერსა და ეუბას შუა მტერმა ისევ განაახლა იერიშები, მაგრამ ფრონტმა გარღვევა ვერ შესძლო.

ბულგარეთის ხსნა მოაყრობა.

ბერლინის პრესა. 17 ოქტ. დაინიშნა რეიხსტაგის და სახალხო პროგრესიულ პარტიის წევრი, ნაფიცი ვექილი ჰაუსანი უკრთველ სტატს-სეკრეტართ. სოც.-დემ. მწერალი დავიდ-საგარეო სამეფოთ სტატს-სეკრეტარის თანაშემწეო; რეიხსტაგის წევრი ცენტრის თანამგრძნობი მუშათა წარმომადგენელი ჰეინსერტი-ზრომის უწყების სტატს-სეკრეტარის თანაშემწეთ. რეიხსტაგის წევრი სოც.-დემ. მუშათა წარმომადგენელი შმიდტ-სანტენდანრის სტატს-სეკრეტარის თანაშემწეთ და სოც.-დემ. პარტიის წევრი დ-რი მიუელი სასურსათო უწყების სტატს-სეკრეტარის თანაშემწეთ.

დეშოკრატიის გამარჯვება.

შვეიცის სოც.-დემ. პარტიამ გაუგზავნა გერმანიისას შემდეგი მისალოცი დეპეშა: „გერმანიის დემოკრატიის გამარჯვებას ჯერ კიდე ომის დაწყებამდე სთვლიდენ ინტერნაციონალის საუკეთესო მებრძოლნი აუცილებელი პირობათ მტკიცე, ხანგრძლივი და საყოველთაო ზავის დასამყარებლათ“. (დასასრული არ არის).

დეშობლაზავიისთვის.

ვენნა 16 ოქტ. ამერიკის სენატში სენატორმა უოქსმა შეიტანა წინადადება, რომ ზავის მოახლოების გამო აუცილებლათ საჭიროა შეიქნას განსაკუთრებული საპარლამენტო კომიტეტი, რომელმაც უნდა იზრუნოს დემობილიზაციის მოხდენაზე.

სიფრთხილეთ და ფანდანდეთ.

ჰაეასის საგანგრომ გამოაქვეყნა ნოტა, რომელითაც აუწყება რომ საფრანგეთმა ფინლანდიასთან დიპლომატიური კავშირი შეწყვიტა.

ტრანსპორტის კრიზისი.

ტრანსპორტის კრიზისმა, რომლის დაფარვა საფრანგეთში შეუძლებელი გახდა გამოიწვია შეიკთხვა საფრანგეთის ვეჯართა პალატაში საზოგადო სამუშაოთა მინისტრისადმი. მინისტრეა ამ მოვლენის მთავარ მიზეზათ ვიგულისმა სიმცირე აღიარა.

ბერლინის და ბოდენეთი.

ვარშავის გაზეთები იუწყებიან, რომ სამეფო საბჭო ცდილობს რაც შეიძლება მალე აიღოს თავის ხელში ქვეყნის მართვა-გამგეობა და ჯარის ორგანიზაცია.

გერმანიის თავრობა შეუთანხმდა პოლონეთის რეგენტის საბჭოს პოლონეთის ჯარისაცთა ფიცის მიღების შესახებ. ახალი ფიცი ასეთია: ვფიცავ ყოველად შემწე მეუფეს წინაშე, რომ სამართლით ვემსახურო ჩემს ქვეყანას, პოლონეთის სახელმწიფოს, და რეგენტის საბჭოს, როგორც პოლონეთის მომავალ უმაღლეს თავრობის დროებით წარმომადგენელს; ვემსახურო ხმელეთზე და ზღვაზე, ვფიცავ დავემორჩილო ოფიცრებს და შევასრულო ბრძანება მათი, რათა ვიცოცხლო და მოვკვდე, როგორც გულადი და პოლონეთის საამაყო ჯარისკაცი.

რედაქციისაგან.

ვინაიდან საქართველოს პარლამენტის პრეზიდიუმის დადგენილებით, პარლამენტის ანგარიში უნდა იბეჭდებოდეს ცალკე ფურცლებზე ისე, რომ წიგნათა აკინძვა შესაძლებელი გახდეს, ჩვენს გაზეთში მოთავსებული ანგარიშების ბეჭდვა შეკვეთილი სამშაბათ, 22 ოქტომბრამდე, როდესაც პირველად გამოვა ახალი დამატებითი ფურცელი. ამგვართა სამშაბათიდან ჩვენი გაზეთი იქნება ოთხ ფურცლიანი.

ახალი ამბები.

მთავრობაში.

○ მთავრობამ შეიწყნარა თხოვნა სახელმწიფო ბანკის ტფილისის კანტორისა, ტფილისის და სოხუმის შემნახავ კასების მოხელეთა ჯამაგირის მომატების შესახებ, მხოლოდ იმ პირობით, რომ ეს მომატება მათ დაენიშნებათ შტატის შემცირების შემდეგ.

○ ქუთაისის ოლქის სასამართლოს თავმრობამ 10,000 მან. კრედიტი გაუხსნა სამეურნეო ხარჯებისათვის.

○ თავრობამ დაადგინა იუსტიციის მინისტრს მიეცეს 50 ათასი მან. სოხუმის საპატიმროში ტუსაღების საკვებათ და 15 ათასი მან. საპატიმროს შენრმბის შესაკეთებლად.

○ ფინანსთა მინისტრს მიეცა 43,700 მან. დასახარჯათ იმ გეოლოგიურ ექსპედიციისთვის, რომელიც იგზავნება სვანეთში ოქროს ძაღნის გამოსარკვევად.

○ გაეხსნას ფინანსთა მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან 3965 მ. 77 კ. კრედიტი სახაზინო ჰალატების სადგურების ქირის მომატებისათვის.

○ გაეხსნას განათლების მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან 1500 მან. კრედიტი ავანსის სახით პედაგოგიური მუზეუმის მოსამსახურეთა ჯამაგირებით დაკმაყოფილებისათვის

○ გაეხსნას განათლების მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ათასი მანეთი ქუთაისის სამსახურეთა სემინარიის ყოფილ ეკონომის თარგმანძის ცოლ-შვილის დასახმარებლად.

○ გაეხსნას იუსტიციის მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ათი ათასი მანეთის კრედიტი ქუთაისის სასამართლოს სამეურნეო ხარჯებისა და შენრმბის შენახვისათვის.

○ გამოცხადდეს გაუქმებულად ამა წლის პირველ აგვისტოდან განსაკუთრებული გამგეობა, დაარსებული „გელზენკირხენის სახოგადოებისა“ და „კავკასიის სამადნო ამხანაგობის“ სალიკვიდაციოთ, ამ ფრმოებათა პატრონებისადმი გადაცემის გამო,— ხოლო დამატებითი ჯილდო (42.902 მან.) უწყებული გამგეობის წევრებისათვის მესაკუთრეებს ხარჯზე გადატანით—უარყოფილ იქნას.

○ მიეცეთ კავკასიის რაიონის საქარხნო საბჭოს საალიკვიდაციო კომისიის წევრებს ჯილდოში საკრედიტო მოწმობანი.

○ გაეხსნას განათლების მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ოთხასი მანეთის კრედიტი მასწავლებელ ჯაფარიძის დასაკმაყოფილებლად.

○ თანახმად სახელმწიფო კონტროლიორის დასკვნისა საჭიროა სოხუმის ოლქის სასამართლოს ყოფილმა თავმჯდომარემ ბის მიერ ნათხოვნი ფული მისაღებად წარმოადგინოს ნამდვილი (დედანი) დოკუმენტები და არა უკანასკნელთა ასლები.

○ ტფილისის სასამართლო პალატის ყოფილ წევრებს დოლგოვსა და პოზნიაკოვს უარი ეთქვათ წლიურ პენსიაზე და დახმარებაზე,—თანახმად სახელმწიფო კონტროლიორის დასკვნისა, კონკრეტი თხოვნა პენსიის შესახებ უნდა გადაწყდეს მხოლოდ მის შემდეგ, როცა საერთოდ შემოშავებული და ჩამოყალიბებული იქნება დებულება პენსიის შესახებ საერთოდ.

○ გაეხსნას იუსტიციის მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ხუთი ათასი მანეთი ფუშეთის საქმეთა გამოსაძიებელი კომისიის თავმჯდომარის ეახიანის დამატებით ანგარიშის გასასწორებლად.

სასაზღვრო განხილვა

○ ქალაქის გამგეობამ დადგინა ქალაქის მეოთხე ვერის სასწავლებელში ვახსნას პარალელური კლასები.

სასოგადოებანი და კრებები.

○ ქართველ ინჟენერთა და ტეხნიკოსთა ამხანაგობის წესდება უკვე დამტკიცებულია. უკანასკნელ კრებაზე ირჩიეს გამგეობაში შემდეგი პირნი: ინე. ვ. კაკაბაძე, ინე. გ. გეგეჭკორი, ტეხნიკოსი გ. ბერიაე, ინე. კ. ბუდაკოვი, ტეხ.-მექ. ტ. სპრინტველი, გზათა ტეხნ ბ. მიქელაძე და ინე. ვ. ივანიცკი. კანდიდატებად: ინე. გ. კოჩიეევი, ინე. ვ. კინდილაკი და ინე ს. ფიცხელაური. გამგეობა, რომელიც მოთავსებულია ვერის ბაღში № 12 ანანოვის სახლში, უკვე შეუდგა მუშაობას.

○ ქალაქის გამგეობამ დაადგინა ქალაქის სასარგებლოდ დაწესებული ბაკი ღვინოზე გადაახდევინოს წინად საწყობში ღვინის მიტანისათანავე, შამპანსკზე და კონიაკზე დადებული ბაკი კი გადაახდევინოს გაყიდვის შემდეგ.

○ ქალაქის მოურავის ამხანაგის მ. გ. კონიევის თავმჯდომარეობით ქალაქის გამგეობამ შეადგინა კომისია, რომელაც დაიკალა გამოარკვიოს დაჭრილთა კომიტეტის, სასურსათო განყოფილების და ქალაქთა კავშირის საწყობებში შენახული მასალა თუ რა გამოადგება ქალაქს თავის მსახურთა ტანსაცმელის და ფეხსაცმელის დასარიგებლად.

სასურსათო საქმე.

○ საქართველოს რესპუბლიკის სასურსათო საბჭოს დადგენილებისამებრ აკრძალულ უნდა იქნეს სამ გირვანქაზე მეტი მოცვის ფოთოლის (მოცვის ჩაის) წაღება ერთ ადგილიდან მხოლოდ მათ, ვინც ნებართვას მიიღებს სასურსათო საბჭოსგან ანუ მის რწმენებულისგან ქუთაისის გუბერნიაში.

○ ნება ეძლევათ 3 ფუთზე მეტი მარილის გადატანა მარტო ნებართვით, რომელიც შეუძლიათ მიიღონ სასურსათო საბჭოში, ქალაქის თვითმართველობებში ანუ ამიერ-კავკასიის კოოპერატივების კავშირში.

○ საზღვარ გარეთიდან შაქრის მოტანის ნება ეძლევა დამოწმის მიერ მიცემულ მოწმობით სახოგადო დაწესებულებს, მხოლოდ ფოთში მყოფ სასურსათო საბჭოს რწმენებულის ნებართვით.

○ საქართველოს ქალაქების კავშირის თავმჯდომარემ ტიტა მოისთნა ამავე კომიტეტის წევრის ნ. ი. ფალიოლევის მოხსენება იმის

○ გაეხსნას განათლების მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ასი ათასი მანეთის კრედიტი ავანსის სახით პედაგოგიური მუზეუმის მოსამსახურეთა ჯამაგირებით დაკმაყოფილებისათვის

○ გაეხსნას განათლების მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ათასი მანეთი ქუთაისის სამსახურეთა სემინარიის ყოფილ ეკონომის თარგმანძის ცოლ-შვილის დასახმარებლად.

○ გაეხსნას იუსტიციის მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ათი ათასი მანეთის კრედიტი ქუთაისის სასამართლოს სამეურნეო ხარჯებისა და შენრმბის შენახვისათვის.

○ გამოცხადდეს გაუქმებულად ამა წლის პირველ აგვისტოდან განსაკუთრებული გამგეობა, დაარსებული „გელზენკირხენის სახოგადოებისა“ და „კავკასიის სამადნო ამხანაგობის“ სალიკვიდაციოთ, ამ ფრმოებათა პატრონებისადმი გადაცემის გამო,— ხოლო დამატებითი ჯილდო (42.902 მან.) უწყებული გამგეობის წევრებისათვის მესაკუთრეებს ხარჯზე გადატანით—უარყოფილ იქნას.

○ მიეცეთ კავკასიის რაიონის საქარხნო საბჭოს საალიკვიდაციო კომისიის წევრებს ჯილდოში საკრედიტო მოწმობანი.

○ გაეხსნას განათლების მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ოთხასი მანეთის კრედიტი მასწავლებელ ჯაფარიძის დასაკმაყოფილებლად.

○ თანახმად სახელმწიფო კონტროლიორის დასკვნისა საჭიროა სოხუმის ოლქის სასამართლოს ყოფილმა თავმჯდომარემ ბის მიერ ნათხოვნი ფული მისაღებად წარმოადგინოს ნამდვილი (დედანი) დოკუმენტები და არა უკანასკნელთა ასლები.

○ ტფილისის სასამართლო პალატის ყოფილ წევრებს დოლგოვსა და პოზნიაკოვს უარი ეთქვათ წლიურ პენსიაზე და დახმარებაზე,—თანახმად სახელმწიფო კონტროლიორის დასკვნისა, კონკრეტი თხოვნა პენსიის შესახებ უნდა გადაწყდეს მხოლოდ მის შემდეგ, როცა საერთოდ შემოშავებული და ჩამოყალიბებული იქნება დებულება პენსიის შესახებ საერთოდ.

○ გაეხსნას იუსტიციის მინისტრს ათ მილიონიან ფონდიდან ხუთი ათასი მანეთი ფუშეთის საქმეთა გამოსაძიებელი კომისიის თავმჯდომარის ეახიანის დამატებით ანგარიშის გასასწორებლად.

სასაზღვრო განხილვა

○ ქალაქის გამგეობამ დადგინა ქალაქის მეოთხე ვერის სასწავლებელში ვახსნას პარალელური კლასები.

სასოგადოებანი და კრებები.

○ ქართველ ინჟენერთა და ტეხნიკოსთა ამხანაგობის წესდება უკვე დამტკიცებულია. უკანასკნელ კრებაზე ირჩიეს გამგეობაში შემდეგი პირნი: ინე. ვ. კაკაბაძე, ინე. გ. გეგეჭკორი, ტეხნიკოსი გ. ბერიაე, ინე. კ. ბუდაკოვი, ტეხ.-მექ. ტ. სპრინტველი, გზათა ტეხნ ბ. მიქელაძე და ინე. ვ. ივანიცკი. კანდიდატებად: ინე. გ. კოჩიეევი, ინე. ვ. კინდილაკი და ინე ს. ფიცხელაური. გამგეობა, რომელიც მოთავსებულია ვერის ბაღში № 12 ანანოვის სახლში, უკვე შეუდგა მუშაობას.

○ ქალაქის გამგეობამ დაადგინა ქალაქის სასარგებლოდ დაწესებული ბაკი ღვინოზე გადაახდევინოს წინად საწყობში ღვინის მიტანისათანავე, შამპანსკზე და კონიაკზე დადებული ბაკი კი გადაახდევინოს გაყიდვის შემდეგ.

○ ქალაქის მოურავის ამხანაგის მ. გ. კონიევის თავმჯდომარეობით ქალაქის გამგეობამ შეადგინა კომისია, რომელაც დაიკალა გამოარკვიოს დაჭრილთა კომიტეტის, სასურსათო განყოფილების და ქალაქთა კავშირის საწყობებში შენახული მასალა თუ რა გამოადგება ქალაქს თავის მსახურთა ტანსაცმელის და ფეხსაცმელის დასარიგებლად.

სასურსათო საქმე.

○ საქართველოს რესპუბლიკის სასურსათო საბჭოს დადგენილებისამებრ აკრძალულ უნდა იქნეს სამ გირვანქაზე მეტი მოცვის ფოთოლის (მოცვის ჩაის) წაღება ერთ ადგილიდან მხოლოდ მათ, ვინც ნებართვას მიიღებს სასურსათო საბჭოსგან ანუ მის რწმენებულისგან ქუთაისის გუბერნიაში.

○ ნება ეძლევათ 3 ფუთზე მეტი მარილის გადატანა მარტო ნებართვით, რომელიც შეუძლიათ მიიღონ სასურსათო საბჭოში, ქალაქის თვითმართველობებში ანუ ამიერ-კავკასიის კოოპერატივების კავშირში.

○ საზღვარ გარეთიდან შაქრის მოტანის ნება ეძლევა დამოწმის მიერ მიცემულ მოწმობით სახოგადო დაწესებულებს, მხოლოდ ფოთში მყოფ სასურსათო საბჭოს რწმენებულის ნებართვით.

○ საქართველოს ქალაქების კავშირის თავმჯდომარემ ტიტა მოისთნა ამავე კომიტეტის წევრის ნ. ი. ფალიოლევის მოხსენება იმის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შესახებ, რომ საქიროება მოითხოვს კომიტეტმა ისესხოს 750.000 მანეთი ან 10 ვაგონ ხორბლის გამოსასყიდათ, რომელიც საქართველოს რესპუბლიკის სასურსათო საბჭომ მას გადასცა ყუბანიდან მოტანილი პარტიისაგან. ამ სესხზე მოლაპარაკება ბანკებთან და ეკრეთ პირთან და მათთან პირობის შეკვრა კომიტეტმა მიანდო თავის წევრს ბ. ს. იაგჯიანს.

○ საქართველოს რესპუბლიკის სასურსათო საბჭომ დაადგინა, ფქვილისა, ხორბლის, ქერის და სხვა სანოვაგის ბორჩოლოს მაზრიდან გამოტანაზე დადებული აკრძალვა შესცვლილ და ნება მისცეს ყველას ამ მაზრიდან ყოველგვარი პურისა და სანოვაგის გამოტანისა.

○ საქართველოს სასურსათო საბჭომ უკანასკნელ კრებაზე საროკომენდაციო კომისიას მიანდო დანიშნოს კანდიდატები, საბჭოს თავმჯდომარეს ამხანაგს უმოავრეს კონტროლიორისა და უმთავრეს ბუღჰალტერის ამოსარჩევათ და დასამტკიცებლათ.

○ საქართველოს რესპუბლიკის საბჭომ იკისრა საქართველოს სანიტენდანტოსთვის თავის მომზადება.

გამოცემლობა.

○ რედაქციამ მიიღო „სომეხთა სახალხო პარტიისგან“ გამოცემული სოხერო ენაზე პატარა ბროშურა (№ 2) „ერობა სომხეთში და საქართველოში“, თხზულება გ. თუმანოვისა. ფასი 50 კ.

○ „ორიზონის“ სიტყვით როსტოვში ამ დღეებში უნდა გამოვიდეს ყოველდღიური რუსული გაზეთი სახელით „სომხეთის მწუხარება“ გრ. ჩალხუშიანის რედაქტორობით და ვალ. ბრუსოვისა, ს. გოროდეცკის, მარ. შაინანსის, ლ. ყიფიანის, ს. გრუზინიანის და სხვა მწერლების მონაწილეობით. გაზეთის მიზანია რუსების და სომეხების სულიერი დაახლოება.

სხვა და სხვა ამბები.

○ გუშინ ტფილისში მოპოვდა არტისტი ქალი რ. ნ. კრაიეევსკაია, რომელიც მოწვეულია ტარტოს თეატრში სათამაშოდ. კრაიევსკაისა კავკავიდან გამოსულა 12 ოქტომბერს ავტომობილით, მაგრამ სდ. ბალთაში ბოლშევიკების დარაჯებს გაუჩერებიათ დაწვრილებით გაუჩხრეკიათ და ეგზჩრეკის დროს აღმოუჩენიათ რამდენიმე წერილი არტისტი ქალის ნ. ა. ბუტკევიჩის სახელზე, რომელიც ამ უკანასკნელის მეგობრებს კრაიევსკისს ხელით მისთვის გამოუტანებიათ ჩრდილოეთ კავკასიიდან. ეს ბოლშევიკების კამისარებისთვის საკმაო ყოფილა, რომ ქ-ნი კრაიევსკაია-სი დაეპატიმრონ და უკანვე კავკავის ციხეში გაგზავნონ, როგორც მონაწილე კონტრ-რევოლიუციონერ ქ-ნ ბუდკევიჩისასი, რომელმაც „გაბედა“ და ტფილისს გაზეთებში აღწერა ამიერ კავკასიაში მოგზაურობის შემდეგ. ბოლშევიკმა „ვაე-კაცობა“.

ქ-ნი კრაიეკკაისა რამდენიმე დღე ციხეში ჰყოლიათ დაპატიმრებული, სანამ სხვა და სხვა პირთა გამოსარჩლებით არ გაანთავისუფლეს. ქ-ნ კრაიევსკაიასთვის ბოლშევიკებს გამოუცხადებიათ გადაწყვეტილება, რომ ნ. ს. ბუდკევიჩისა უნდა დაზვრეტილ იქნეს და ქონება და ნივთიერნა, რომელიც მას კავკავში დარჩა, უნდა ჩამოერთვასო.

საქარი ველოს სახალხო რჩინის გზათა მმართველობა

ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ქვემოდ აღნიშნული მოუკითხავი ხელსატარები ბარგი, გაიყიდება ტფილისის ცენტრალ საწყობში 5 ნოემბერს 1918 წ. დილის ათ საათზე. გაუფადავი საქონელი ხელმეორედ დაინიშნება გასასყიდათ 6 ნოემბერს 1918 წ. მოოკითხავი ხელსატარებელი ბარგი: № № ტეფრთის ბარათებისა. № 216 ა—13 გ., 289 ა—24 გ., 279 ა—30 გ., 280 ა—35 გ., 286 ა—28 გ., 283 ა—1 ფ. 3 გ., 281 ა—27 გ., 287 ა—15 გ., 270 ა—23 გ., 293 ა—8 გ., 285 ა—4 გ., 292 ა—15 გ., 290 ა—5 გ., 214 ა—14 გ., 211 ა—24 გ., 241 ა—12 გ., 215 ა—14 გ., 217 ა—13 გ., 262 ა—14 გ., 223 ა—4 გ., 274 ა—3 გ., 246 ა—9 გ., 268 ა—20 გ., 257 ა—25 გ., 233 ა—8 გ., 229 ა—9 გ., 227 ა—1 ფ. 11 გ., 239 ა—2 გ., 222 ა—15 გ., 264 ა—3 ფ. 32 გ., 254 ა—39 გ., 242 ა—22 გ., 261 ა—34 გ., 218 ა—20 გ., 267 ა—37 გ., 243 ა—22 გ., 277 ა—8 გ., 237 ა—15 გ., 288 ა—18 გ., 219 ა—16 გ., 220 ა—26 გ., 234 ა—16 გ., 269 ა—34 გ., 284 ა—35 გ., 253 ა—34 გ., 263 ა—2 ფ. 9 გ., 245 ა—22 გ., 266 ა—18 გ., 259 ა—4 ფ., 39 გ., 235 ა—28 გ., 230 ა—32 გ., 238 ა—36 გ., 271 ა—2 ფ., 33 გ., 278 ა—2 ფ. 20 გ., 212 ა—22 გ., 213 ა—1 ფ. 5 გ., 258 ა—1 ფ. 11 გ., 228 ა—9 გ., 240 ა—34 გ., 272 ა—3 გ., 273 ა—3 გ., 291 ა—17 გ., 232 ა—12 გ. (729 3-1)

გამგეობა თამბაქოს ფაბრიკის აქციონერთა საზოგადოების

„ა. ენფიანჯიანც“

ტფილისში

აუწყებს აქციონერებს, რომ ამ წლის ნოემბრის 7-ს დილის 10 საათზე ა. ენფიანჯიანცის ბინაზე (ვაგზლის ქუჩა, № 8) დანიშნულია აქციონერთა საზოგადო კრება. კრების წესრიგი: 1. კაპიტალის გადიდება; 2. მიღებინარე საქმეები. თუ საზოგადო კრება არ შესდგა აქციონერთა კანონიერ რიცხვის დაუსწრებლობის გამო, წესდების მე-60 §-ის თანახმად, კრება ინიშნება ამ წლის ნოემბრის 21, დილის 10 საათზე, იმავე ბინაზე; და რამდენი აქციონერიც უნდა გამოცხადდეს—კრება ჩითვლება კანონიერად. 896 1-1

ქუთაისის საკვარეო საბჭო

აცხადებს, რომ ამა წლის 21 ივნისს (ძველი დროით) რამდენიმე პირი, „ბოლშევიკების“ საბელწერდებით შევარდნილან ს. ოჯოლაში მოვდოს ვასილ გაბადაძის სახლში და გუფტაციათ სხვა ნივთებთან ერთად ოჯოლის ეკლესიის ბეჭედი და საეკლესიო საბუთები, რომლისა გამო დაბრკოლებულია როგორც ეკლესია ისე მისი მრევლი—სოხოეს, ვის ხელშიაც ეს ბეჭედი და საბუთებია, დაუბრუნოს ადგილობივ მოდგილს, ან წარმოადგინოს ქუთაისის საეპარქიო საბჭოში, როგორც მისათვის სრულიად უსარგებლო და გამოუსადეგარი. 735 1-1

ქ. ტფილისის მესამე ნაწილის მოქრაგებელ-ოსმამართლე

ტფილისის ქალაქის გამგეობის მიერ უძრავ ქონებაზედ აღიარული საკუთრების საჩივრის გამო იწვევს მოპასუხეს ზაკარია აბრამის ძეს ოქროპირიძეს თავისის პასუხის განსაცხადებლად (საქმე 1918 წლისა № 87). 682 1-1

ტფილისის ქალაქის საკრედიტო საზოგადოების გამგეობა

წესდების მე-69 მუხ. თანახმად იწვევს რწმუნებულთა საგანგებო კრებას. კრება შესდგება კვირას, ნოემბრის 3-ს, დილის 11 საათზე, საზოგადოების შენობაში (ბუშინის ქუჩა). კრების საგნები: 1. 1919—1921 წ. საარჩევნო სიების განხილვა და დამტკიცება, რომლებიც გამგეობამ წესდების მე 67 § თანახმად შეადგინა. 2) გამგეობისთვის საშტატო კანონების და ინსტრუქციების გადახედვა. 3. გამგეობის და ზედამხედველი კომიტეტის მოხსენება. საერთო კრების რწმუნებულთა დადგენილების გადახედვის შესახებ, რომელიც ეხება ბუდმივ გადასახადს მმართველობისთვის სახარჯოთ, წესდების მე-12 პარაგრაფის შენიშვნის თანახმად. 4. გამგეობის სმეტის განხილვა-დამტკიცება 1919 წ. ზედამხედველ კომიტეტს დასკვნით. 5. ქვრივ ვ. ა. ტერ-ასატუროვის განცხადება ყოველწლიური პენსიის დანიშვნის შესახებ.

დაკარგე უბის წიგნაკი, პირადობის მოწმობა, თოფის და რეგოლვერის ტარების ნებართვა, მოცემული სახალხო გვარდიის მთავარ შტაბისაგან და ჩემი სამამრის, ივანე მონასეულიძის სახელზე საკრედიტო ბოწმობა № 2565. 163 მ.-ს 50 კ.-ს. ნნახველს ვსთხოვ გამომგზავნოს შემდეგი მისამართით: ვლადიმირის ქ. № 5. (მე 11 სამილიცო უბანი) აღეკსანდრე პაპინაშვილს. მომტანი მიიღებს საჩუქარს.
892 3—2

ფურცელაძე აცხადებს, რომ მან დაკარგა ტფილისის პირველი კერძო ლომბარდის ბილეთი № 75,662 150 მან.
884 4—2

დაკარგე პასპორტი და სხვა საბუთის ქაღალდები. პასპორტი მოცემულია ქუთაისის სახალხო მილიციის სამმართველოს მიერ დავით ლუარსაბის ძე მგალობლიშვილის სახელზე. მპოვნელს ვსთხოვ, კეთილ ინებოს და დამბრუნოს აღნიშნული ქაღალდები—„სახალხო საქმის“ რედაქციაში. დავით მგალობლიშვილი. 809 3—1

დიდებულიძე აცხადებს, რომ მან დაკარგა ტფილისის პირველი კერძო ლომბარდის ბილეთი № 78,621. 50 მან.
887 3—2

ქართული შრიფტი

რუსულ ასოებიან საბეჭდავ მანქანებს ეგზალესებ ქართული შრიფტით. მაგალითისთვის ყოველ დროს შეიძლება გადაკეთებული მანქანის გასინჯვა. ს. გ ერ მ ა ნ ი, სასახლის ქუჩა, № 2. 691 10-3

ანნა ალექსანდრეს ასული გიგაურეროვი აცხადებს, რომ მან დაკარგა პასპორტი № 11558, მოცემული ტფილისის პოლიციმეისტერის სამმართველოს მიერ. პასპორტი გაუქმებულად უნდა ჩაითვალოს. 902 3—1

დაიკარგა ორი საკრედიტო წიგნები, მიღებული ბაკოს საფოსტო შემნახველი კასიდან ა. ოკოროვის და ფ. ლიაპორტის სახელზე. მპოვნელს ვთხოვ მაცნობოს შემდეგი მისამართით: გორი, ოკოროვს. მპოვნელი შესაფერ ჯილდოს მიიღებს. 870 3-1

მედიცინის დოქტორი

ბერლინის უნივერსიტეტისა

გ. გ. მეგრაგზიანცი

ჩამოვიდა და განაახლა ავადყოფების მიღება.

შინაგანი ავადყოფობა, ქალ-ქისა და გულისა. იღების ახალ რენტგენს—ელექტრო წამლობის კაბინეტში; გასინჯვა და წამლობა X-ს სხივებით დიდი სალეწოოდი და არსეკალის ტოკით ფილტვების, გულის და სხვა შინაგანი ავადყოფოებისათვის. ყოველ დღე დილის 9—1 საათამდე და საღამოს 6—8 საათ. ბებუთოოვის ქ. № 23. ტელეფონი 7—92. 624. 30—9.

დეკანოზაშვილი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა ტფილისის პირველი კერძო ლომბარდის ბილეთები №№ 74,557 და 72,953 8000 და 1,200 მანეთისა. 4—2

გამოსაძებელი ცნობები

სამგზავრო მატარებლების მიმოსვლა

ქაბეთის რკინის გზაზე:

№ 3—გადის თელავიდან დილის 8 ს. 28 წ.
გურჯაანში მიდის „ 10 „ 14 „
თბილისში „ საღამოს 5 „ —
№ 4—თბილისიდან გადის დილის 8 „ 58 „
გურჯაანში მიდის ნაშუადღ. 3 „ 24 „
თელავში „ საღამოს 5 „ —
№ 5—წნორის წყალიდან
გადის დილის 8 „ 42 „
გურჯაანში მიდის „ 10 „ — „
№ 6—გურჯაანიდან გადის ნაშუად. 4 „ 15 „
წნორის წყალში მიდის „ 6 „ 20 „

მიხეილის

სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო

ბანკის გამგეობა

საყოველთაოდ აცხადებს,

რომ ხსენებული ბანკის წესდების მე-17 §-ის ძალით, ამა 1918 წლის, დეკემბრის ქვემო მოხსენებული ადგილებში, შუადღის 12 საათიდან, ბანკში ხელმოწერი გადასახადის შემოუტანლობის გამო, მოხდება საჯარო ვაჭრობა განუმორეტლათ ქვემორე მოყვანილ სიაში აღნიშნულ უძრავი მამულების შენობებით. ბანკის მე-18 §-ის ძალით მსესხებელმა უნდა შემოტანის პირველ ვაჭრობის დაწყებამდის ბანკის კუთვნილი დარჩენილი გადასახადი და პროცენტები ვადაზე შემოუტანლობისა გამო და სხვა ბარჯები, რომელიც გამოიწვია ქონების გასასყიდათ დანიშვნამ, ხოლო თუ პირველი ვაჭრობა არ მოხდა, ყოველივე ეს მსესხებელმა უნდა წარმოადგინოს მეორე საჯარო ვაჭრობის დაწყებამდე და ამნაირათ გაათავისუფლოს თავისი ქონება გაყიდვისაგან. გადასახადი ფული შეიძლება შეტანილ იქნეს ვაჭრობის დღემდე: ქუთაისში, ბანკის ასასნი; ტფილისში, ბანკის საგანგებოში; ტფილისის საკომერციო ბანკში, ვოლგა-კამის ბანკის გასყოფილებაში და ა. ფრიდრიხოვისა და ამბ. საბანკირო კანტორაში; ფოთში, სოხუმში და ზუგდიდში—ადგილობრივ საურთიერთო ნდობის საზოგადოებაში, ხოლო ვაჭრობის დღეს, ვაჭრობის დაწყებამდის მხოლოდ იქ, სადაც საჯაროვაჭრობა მოხდება—ბანკისგამგეობაში ქუთაისში და ბანკის საგანგებოში ტფილისში. ამასთანავე ბანკის გამგეობა სთხოვს 6-ს მსესხებელ, რომ თუ დარჩენილი გადასახადი ვაჭრობის რამდენიმე დღის წინათ შეუტანიათ ბანკის რომელსმე კორესპონდენტებთან მაშინ ამ შემთხვევაში სწრაფათ, დეპეშით აცნობონ ბანკის ადგილობრივ ადგილობრივ ადგილობრივ